

PATVIRTINTA
UAB „Pieno tyrimai“
Direktorius
2019-04-29 Įsk. Nr.13V-0038

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ

„PIENO TYRIMAI“

2018

METINIS PRANEŠIMAS

2019 m. vasario 28 d. Nr. 45F-113

TURINYS

1. BENDROJI INFORMACIJA	3
1.1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas	3
1.2. Bendrovė ir jos kontaktiniai duomenys	3
1.3. Bendrovė valdymas ir darbuotojai	3
1.4. Dividendų politika	5
2. VEIKLA, VEIKLOS APLINKA IR RIZIKŲ VALDYMAS	6
2.1. Pagrindiniai istoriniai veiklos faktai	6
2.2. Veiklos pobūdis	7
2.3. Paslaugų užsakovai ir rinkos apžvalga	8
2.4. Rizikos valdymas	10
2.5. Veiklos pokyčių apžvalga	14
2.5.1. <i>Technologiniai pokyčiai</i>	14
2.5.2. <i>Grižtamasis ryšys iš užsakovų</i>	17
2.5.3. <i>Tarptautinis bendradarbiavimas</i>	18
2.5.4. <i>Investicijos per ataskaitinį laikotarpį, planuojami investicijų projektai</i>	20
3. 2018 M. FINANSINIAI IR NEFINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI, JŲ ATITIKTIS BENDROVĖS VEIKLOS TIKSLAMS	21
3.1. Finansiniai veiklos rodikliai	21
3.1.1. <i>Turto ir nuosavo kapitalo pokyčiai</i>	22
3.1.2. <i>Pagrindiniai finansiniai veiklos rodikliai</i>	22
3.2. Bendrovės pardavimų rodikliai	24
3.2.1. <i>Atliktų tyrimų ir kitų paslaugų apimtys</i>	24
3.2.2. <i>Pardavimo pajamų struktūra ir kitimas</i>	27
3.3. Veiklos strategijos tikslų įgyvendinimas	29
4. SOCIALINĖS ARSAKOMYBĖS INICIATYVOS	29
5. VEIKLOS PLANAI	30
5.1. Misija, vizija, vertybės, strateginės kryptys ir tikslai	30
5.2. Planuojami veiklos rodikliai	33
6. INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI	34
6.1. Informacijos atskleidimas	34
6.2. Metinio pranešimo turinys	34
6.3. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai	35
6.4. Veiklos ataskaitos ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas	35
6.5. Informacija apie metinių finansinių ataskaitų auditą, auditoriaus išvada	35
7. ĮVYKIAI PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS	35

1. BENDROJI INFORMACIJA.

1.1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas.

Metinis pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. Visi duomenys pateikti 2018 m. gruodžio 31 d. būklei, jeigu nenurodyta kitaip.

Šiame pranešime UAB „Pieno tyrimai“ toliau gali būti vadinama bendrove.

1.2. Bendrovė ir jos kontaktiniai duomenys.

Bendrovės pavadinimas	UAB „Pieno tyrimai“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Išstatinis kapitalas	3 052 278 Eur
Akcininko teises ir pareigas įgyvendina	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija
Juridinio asmens kodas	233816290
PVM mokėtojo kodas	LT338162917
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	Valstybės įmonė Registrų centras
Buveinės adresas	Radvilų Dvaro g.31, LT- 48331 Kaunas
Telefono numeris	8 (37) 361181
Fakso numeris	8 (37) 361312
Elektroninio pašto adresas	info@pieno-tyrimai.lt
Interneto svetainės adresas	www.pieno-tyrimai.lt

Bendrovė filialų ir atstovybių neturi.

1.3. Bendrovės valdymas ir darbuotojai.

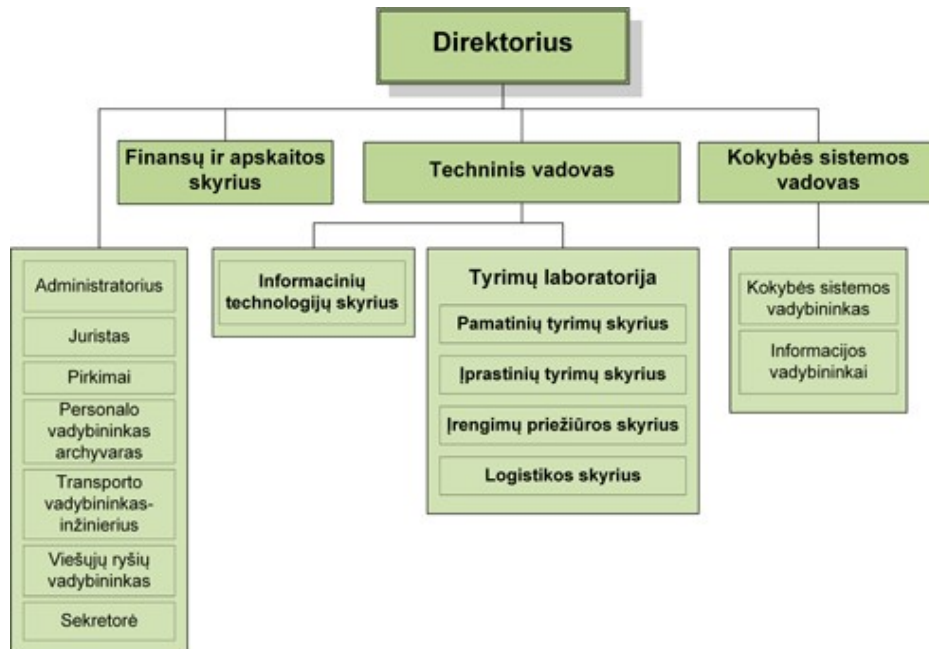
Bendrovės akcijų savininkė yra Lietuvos Respublika (LR). Valstybės nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja yra LR Žemės ūkio ministerija. Aukščiausiasis bendrovės valdymo organas yra visuotinas acnininkų susirinkimas. Kadangi akcijų savininkas yra vienas asmuo, acnininko sprendimai įforminami LR žemės ūkio ministro įsakymais. Bendrovė valdoma per bendrovės vadovą.

Administracijos vadovas

Pareigos	Vardas, pavardė	Dirba šiose pareigose nuo
Direktorė	Laima Urbšienė	2017-07-25

Bendrovės organizacinė struktūra sudaryta pagal darbuotojų atliekamas funkcijas. Ji yra tokia: direktorius, finansų ir apskaitos skyrius, techninis vadovas, kokybės sistemos vadovas,

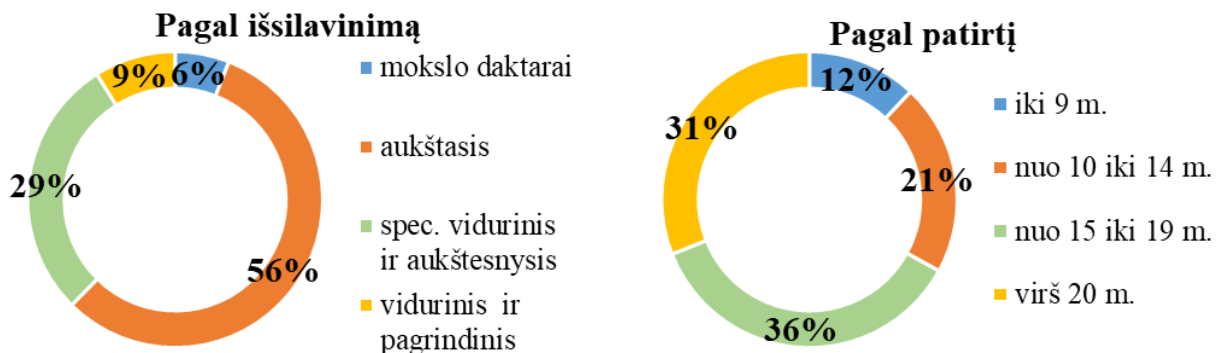
administratorius, informacinių technologijų skyrius, tyrimų laboratorija, kurią sudaro: įrengimų priežiūros skyrius, logistikos skyrius, įprastinių tyrimų skyrius, pamatinių tyrimų skyrius.

Vidutinio sąrašinio įmonės darbuotojų skaičiaus kitimas:

	Darbuotojai, vnt.	Pokytis (+;-) punkt.	proc.
2016 m.	137	-	-
2017 m.	134	-3	-2,2
2018 m.	131	-3	-2,2

Didžiąją dalį bendrovės pajėgumų lemia darbuotojų žinios, išmanymas ir įgūdžiai. Bendrovės darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą ir darbo patirtį:

Bendrovės 2018 m. darbo užmokesčio fondas įskaitant socialinio draudimo mokesčius, buvo 2 059,8 tūkst. Eur. Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, vidutinis mėnesio nustatytasis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių kito taip:

Pareigybės pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Direktorius	2 402	2 643	2 946
Vadovai	1 899	1 943	2 100
Vyriausieji specialistai	1 373	1 457	1 507
Skyrių vedėjai	1 436	1 549	1 589
Vyresnieji specialistai	1 218	1 303	1 326
Specialistai	1 032	1 093	1 151
Tarnautojai	777	860	880
Laboratorijos darbuotojai	766	873	915
Vairuotojai - ekspeditoriai	731	839	839
Taros paruošėjai	465	568	553
Valytojai	419	539	530
Budėtojai	509	659	655

1.4. Dividendų politika.

Bendrovė dividendus moka į valstybės biudžetą, todėl jos dividendų mokėjimo politika suformuota remiantis teisės aktų reikalavimais. Iki 2018 m. gruodžio 30 d. įmonės teisinė forma buvo valstybės įmonė, todėl vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo reikalavimais įmonė mokėjo šiame įstatyme numatyto dydžio pelno įmokas. Pertvarkius valstybės įmonę į uždarają akcinę bendrovę bus skiriami dividendai, kurių skyrimo tvarka ir dydžiai nustatyti 1997 m. sausio 14 d. LR Vyriausybės nutarime Nr.20 „Dėl dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias bendrovių akcijas ir valstybės įmonių pelno įmokų“. Bendrovės dividendų (iki 2018-12-30 pelno įmokų) mokėjimas:

Ataskaitinis laikotarpis	Įmokų bazė, Eur	Skiriama dividendams, proc.	Skiriama dividendmas suma, Eur	Sumokėjimo terminas	Sumokėjimo data
2016 m.	grynasis pelnas 47 515	50	23 758	2017-05-30	2017-05-23
2017 m.	paskirstytinasis pelnas 184 294	75	138 221	2018-05-30	2018-05-23
2018 m.	paskirstytinasis pelnas 240 962	70	168 673	2019-05-30	Terminas po ataskaitos datos

Kadangi įmonės turtas iki jos pertvarkymo datos nuosavybės teise priklausė valstybei, o įmonė jai perduotą ir jos įgytą turtą valdė, naudojo bei juo disponavo patikėjimo teise, ji privalėjo mokėti į valstybės biudžetą mokesčių už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise bei teikti šio mokesčio paskaičiavimo deklaraciją Valstybinei mokesčių inspekcijai. Nuo 2018-12-31 Bendrovei turtas priklauso nuosavybės teise ir ji šio mokesčio nebemokės. Atsakaitiniu laikotarpiu sumokėtas mokeskis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise:

Savininko kapitalo dydis data	Tarifas, proc.	Mokestis už turto naudojimą patikėjimo teise, Eur	Sumokėjimo terminas	Sumokėjimo data
2016-01-01 3 366 103	2	67 322	2016-07-15	2016-06-23
2017-01-01 3 366 103	2	67 322	2017-07-15	2017-06-15
2018-01-01 4 144 313	2	82 886	2018-07-15	2018-07-10

2. VEIKLA, VEIKLOS APLINKA IR RIZIKŲ VALDYMAS.

2.1. Pagrindiniai istoriniai veiklos faktai.

Lietuvoje nuosekliai ir centralizuotai pieno sudėties ir kokybės tyrimai pradėti atlikti 1993 m. spalio 15 d. Lietuvoje įsteigus Valstybinę eksperimentinę pieno kokybės tyrimo laboratoriją. Tuo metu jau buvo atliekami pieno sudėties tyrimai - nustatomi riebalai, baltymai, somatinės ląstelės. Tačiau atsirado poreikis vykdyti veislinių gyvulių pasirinkimą pagal pieno savybes, t. y. vykdyti gyvulių selekcinę darbą. Tai buvo vienu pagrindiniu pieno tyrimų laboratorijos atsiradimo motyvu. Pirmieji šios laboratorijos tyrimai buvo atliekami Sargėnuose (Kauno mikrorajone) įsikūrusios tarprajoninės veislininkystės įmonės patalpose. Kadangi laboratorijos užmojai buvo platūs, vykdomam darbui turėtos patalpos tapo per mažos. Todėl nuo 1994 m. spalio 12 d. šios laboratorijos darbuotojai tęsė veiklą naujai įrengtose Lietuvos veterinarijos akademijos patalpose, o po pusmečio Valstybinę eksperimentinę pieno kokybės tyrimo laboratorija tapo valstybės įmone „Pieno tyrimai“. Kartu su Vokietijos mokslininkais įvykdžius PHARE projektą, buvo sukurta ES reikalavimus atitinkanti pieno sudėties ir kokybės tyrimų centrinė laboratorija. Šalies centrinės pieno tyrimų laboratorijos atsiradimas sąlygojo superkamo ir/ar parduodamo į rinką žalio pieno saugos ir kokybės stebėsenos bei kontrolės sistemos sukūrimą ir pieno sudėties tyrimų atlikimą visiems pieno ūkiams, kurie kontroliavo bandas veislininkystės tikslais.

Nuo 1996 m. VĮ „Pieno tyrimai“ pavesta atlikti pieno tyrimus visiems ūkiams, kontroliuojantiems veislininkystės tikslais pienines bandas. Nuo 1998 m. balandžio 1 d. pagal palaipsninio diegimo grafiką pradėta tirti pieno sudėtis ir kokybė, skirta atsiskaityti pieno gamintojams už superkamą perdirbti pieną. O nuo 1999 m. sausio 1 d. visiems pieno gamintojams už jų parduotą pieną perdirbimui privalėjo būti atsiskaitoma pagal šio pieno tyrimų, atliktų valstybės įmonėje „Pieno tyrimai“, rezultatus. Tais pačiais metais sukurta interneto svetainė www.pieno-tyrimai.lt, kurioje pateikiami tyrimų duomenys pieno gamintojams, pieno supirkėjams, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai ir kitoms suinteresuotoms institucijoms.

Nuo 2001 m. sausio mėnesio VĮ „Pieno tyrimai“ buvo akredituota Vokietijos akreditacijos tarnybos DAP (Deutsches Akkreditierungssystem Pruwesen). Akreditacijos sritis – cheminiai, fizikiniai ir mikrobiologiniai pieno tyrimai. Nuo 2010 m. ir šiuo metu bendrovė akredituota Nacionalinio akreditacijos biuro prie Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (iki 2018-12-31 ūkio ministerijos).

2002 m. pabaigoje pageidaujantiems ūkiams, turintiems pieno šaldymo įrangą, pradėta taikyti nauja pieno tyrimų atlikimo tvarka, kai pieno mėginiai tyrimams imami iš kiekvienos pieno siuntos. Dalis šių ūkių papildomai užsakė ir mėginių surinkimo tiesiogiai iš ūkių ir pristatymo į laboratoriją paslaugą.

Plečiantis įmonės veiklai, atsirado erdvesnių patalpų poreikis, todėl, vykdant 2003 m. rugsėjo 2 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr.115 „Dėl nekilnojamo daikto perdavimo ir įstatinio kapitalo didinimo“, buvo iš Lietuvos veterinarijos akademijos perimtas nenaudojamas valgyklos pastatas ir rekonstruotas į pieno tyrimų laboratoriją. Veikla naujose patalpose, esančiose Radvilų Dvaro g. 31, Kaune, pradėta vykdyti 2006 m. liepos mėnesį.

2011-ieji metai Valstybinės maisto ir Veterinarijos tarnybos buvo paskelbti pieno kokybės metais. Tais metais prasidėjo nemažai pokyčių pieno tyrimų sistemos tobulinime. Siekiant išaiškinti pieno mėginių falsifikavimo atvejus ir sugriežtinti superkamo pieno kokybės kontrolę, buvo pradėtos vykdyti pieno siuntų patikros pieno supirkimo įmonėse ir pradėta tikrinti ar paimti pieno mėginiai tapatūs su superkamu pienu. Šios priemonės tęsiamos ir toliau.

Pasitelkiant pažangiąją pasaulio laboratorijų praktiką ir laboratorijos įrangos gamintojų siūlomas naujas modernesnes tyrimų technologijas, buvo nuolat ieškoma galimybių pasiūlyti pieno sektoriui naujus tyrimo metodus bei patbulinti jau įdiegtus. 2013 m. valstybės įmonės „Pieno tyrimai“ laboratorija pasiūlė pieno ūkiams karvės veršingumo nustatymo iš pieno ankstyvojoje veršingumo stadijoje imunofermentiniu metodu tyrimus, o nuo 2015 m. pradėjo identifikuoti mastito sukėlėjus PGR metodu. 2017 m. pieno ūkiams kartu su Olandijos partneriu pasiūlyta pašarų tyrimo paslauga NIRS metodu, kuris užtikrina greitą ir išsamų įvairių pašaro rūšių mėginių ištyrimą.

Vykdydamas 2017 metų kovo 13 d. Vyriausybės patvirtintą programos įgyvendinimo planą, kuriame yra numatyta optimizuoti valstybės valdomų įmonių valdymą, peržiūrint jų veiklos funkcijas ir teisinę formą, 2018 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras įsakymu Nr. 3D-788 „Dėl valstybės įmonės „Pieno tyrimai“ pertvarkymo į uždarają akcinę bendrovę“ valstybės įmonė „Pieno tyrimai“ priėmė sprendimą pertvarkyti valstybės įmonę (VI) „Pieno tyrimai“ į uždarają akcinę bendrovę (UAB) „Pieno tyrimai“. Pertvarkymas baigtas ir UAB „Pieno tyrimai“ pradėjo veikti 2018 m. gruodžio 31 d. Nuo 2019 m. liepos 1 d. planuojama UAB „Pieno tyrimai“ reorganizuoti prijungiant UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“. Pertvarkymu ir reorganizavimu siekiama sukurti žalio pieno gamybos reguliavimo sistemą, apimant bandų produktyvumo ir veislinių savybių gerinimą, prioritetu laikant subalansuotą šėrimą, pašangų, modernų ir tvarų ūkio vystymą bei plėtrą. Taip pat bus siekiama stiprinti pieno sektoriaus dalyvių ekonominį savarankiškumą ir jų gaminamos produkcijos tarptautinį konkurencingumą, skatinama veiksminga konkurencija šalies rinkoje, gerinama viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas ir tikimasi, kad bus užtikrintas veiksmingesnis Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose nustatytų funkcijų atlikimas.

2.2. Veiklos pobūdis.

Pagal savo veiklos pobūdį bendrovė yra specializuota centrinė šalies pieno tyrimų laboratorija, kurios pagrindinis veiklos tikslas – viso šalyje superkamo pieno ir kontroliuojamų gyvulių pieno sudėties ir kokybės tyrimai bei kitos pieno tyrimų ir su jų atlikimu susijusios paslaugos.

Šalyje veikianti vieninga žalio pieno sudėties, kokybės vertinimo ir saugos stebėsenos sistema ir tyrimų atlikimas centrinėje akredituotoje laboratorijoje UAB „Pieno tyrimai“ atitinka pasaulinę praktiką bei pagrindinių ES norminių dokumentų reikalavimus ir užtikrina pastovų ir tolygų pieno žaliavos sudėties ir kokybės vertinimą visiems pieno sektoriaus dalyviams: gamintojams, supirkėjams, kontroliuojančioms bei administruojančioms pieno supirkimą institucijoms. Siekiama ne tik garantuoti teisingą atsiskaitymą už superkamą pieną, bet ginti ir saugoti pieno gaminių vartotojų sveikatos saugos interesus, užtikrinti pieno produktų eksporto reikalavimų vykdymą bei vystyti veiklą tvarios pienininkystės, pilnavertės mitybos, saugaus ir kokybiško maisto kryptimis.

Bendrovė vykdo šią veiklą:

- atlieka sudėties ir kokybės tyrimus pieno žaliavos saugos ir kokybės stebėsenai bei kontrolei ir atsiskaitymui už superkamą pieną;
- atlieka Lietuvos Respublikos kontroliuojamų karvių pieno sudėties bei kokybės tyrimus;
- kaupia, archyvuoja, apdoroja ir analizuoja pieno perdirbimo įmonių superkamo pieno sudėties ir kokybės duomenis, pateikia ištirtų pieno mėginių rezultatų analizę bei statistinius duomenis kontroliuojančioms įstaigoms;
- atlieka tyrimus tiesiogiai pienu ir pieno produktais prekiaujantiems ūkininkams;

- formuoja jungtinius pieno mėginius karvių ligų tyrimui ir perduoda juos Nacionaliniam maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui;
- atlieka mastito sukėlėjų ir jų jautrumo antibiotikams nustatymą pieno mėginyje mikrobiologiniu metodu;
- atlieka mastito sukėlėjų nustatymą PGR metodu;
- atlieka karvės veršingumo nustatymo tyrimus;
- teikia pieno mėginių pristatymo tiesiogiai iš pieno ūkių į pieno tyrimų laboratoriją paslaugas;
- nustato tetraciklinų ir chloramfenikolio likučius piene;
- teikia pieno tyrimų laboratorijoms kontrolinio pieno mėginius, matuoklių derinimo rinkinius ir mėginių rinkinius tarplaboratoriniams palyginamiesiems tyrimams;
- tiria pašarus;
- atlieka kitas paslaugas, susijusias su pieno žaliavos sektoriumi.

UAB „Pieno tyrimai“ įdiegta tarptautinius standartus atitinkanti vadybos sistema. Bendrovė akredituota Nacionaliniame akreditacijos biure, kuris patvirtino bendrovės kompetenciją atlikti žalio pieno sudėties ir kokybės tyrimus pagal standartą LST EN ISO/IEC 17025:2005 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“.

2.3. Paslaugų užsakovai ir rinkos apžvalga.

Bendrovė atlieka šiuos privalomus pieno gamintojų tiekiamo į rinką pieno tyrimus:

- Pieno sudėties ir kokybės tyrimų atlikimas pieno ūkiams parduodant pieno žaliavą perdirbti arba parduodant pieną ir jo produktus tiesiogiai į rinką (toliau tyrimai pieno žaliavos supirkimo administravimui), išduodamas tyrimo protokolas, tyrimų rezultatais ir parengtomis duomenų analizės programomis naudojasi pieno gamintojai, supirkėjai, perdirbėjai, Žemės ūkio ministerija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir kitos institucijos, administruojančios bei kontroliuojančios pieno žaliavos supirkimą.

- Riebalų, baltymų, somatinių ląstelių skaičiaus ir urėjos tyrimo atlikimas gyvulių veislininkystės tikslais, išduodamas tyrimo protokolas, tyrimo rezultatais ir jų duomenų analizės programomis naudojasi LR Žemės ūkio ministerija, valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“, pieno gamintojai. Tyrimų rezultatai sukeliama VI „Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro“ administruojamus registrus.

- Bendrovės papildomai vykdoma veikla didžiąja dalimi susideda iš pieno tyrimų, nustatančių įvairius pieno sudėties ir kokybės rodiklius, ir su jų atlikimu susijusia veikla, todėl šioje srityje konkurencija taip pat nedidelė, o paslaugų paklausą lemia pieno sektoriaus aktualijos, pieno produktų eksporto ir jo reikalavimų pokyčiai bei užsakovų finansinės galimybės.

Bendrovės atliekamų tyrimų ir paslaugų užsakovai yra šie pieno sektoriaus dalyviai: pieno gamintojai (ūkininka ir žemės ūkio veiklą vykdančios įmonės), pieno supirkėjai, pieno perdirbėjai, pieno sektorių administruojančios ir kontroliuojančios institucijos bei įmonės.

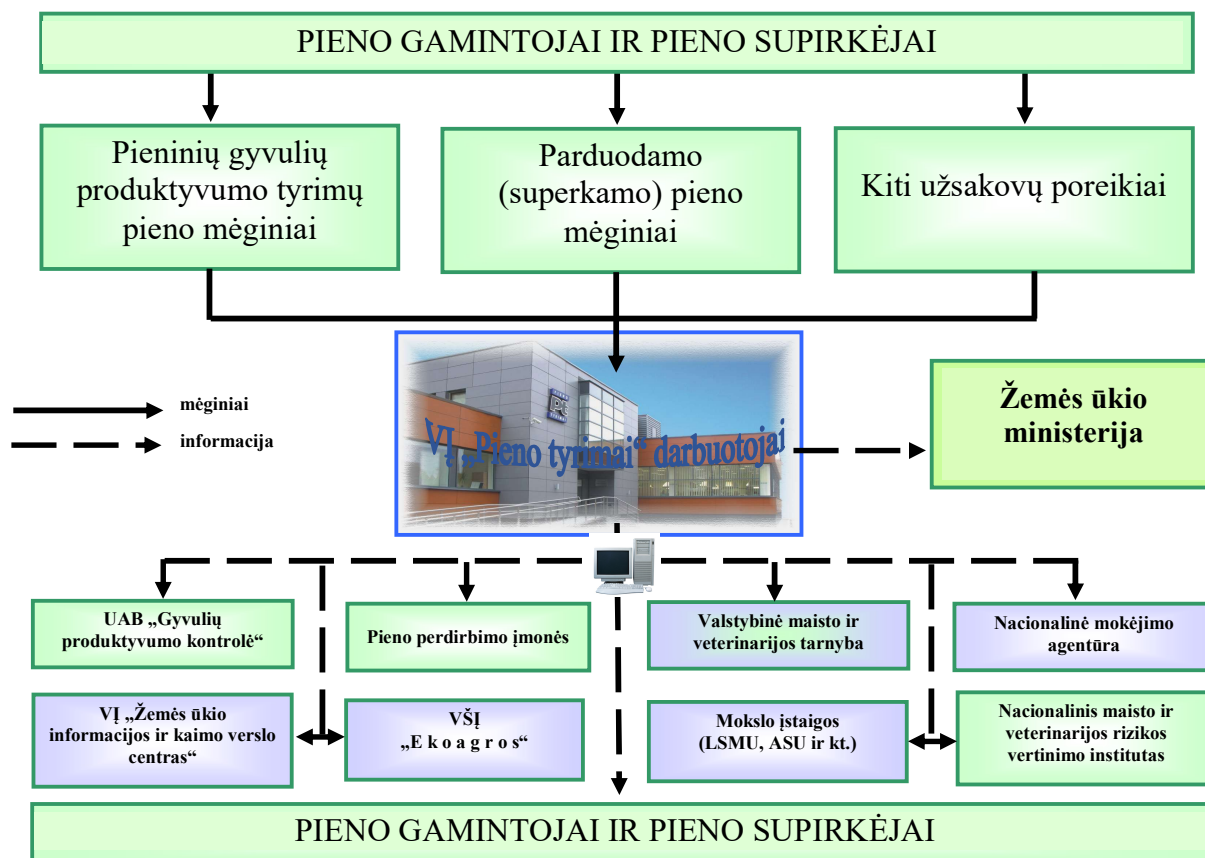
Informaciją apie bendrovės atliekamų paslaugų užsakovus ir užimamos rinkos ypatumus apbendrinome žemiau pateiktoje lentelėje.

Bendrovės atliekamų paslaugų užsakovai (mokėtojai)**(1 lentelė)**

Paslaugų grupės pavadinimas	Užsakovai (mokėtojai) – bendrovės pajamų dalis, proc.	Rinkos dydis
1. Privalomi į rinką tiekiamo pieno tyrimai – 73,1 %		
1.1. Pieno sudėties ir kokybės įprastiniai tyrimai	LR Žemės ūkio ministerija – 21,3 %	Bendrovė atlieka visus privalomus į rinką tiekiamo pieno tyrimus ir paslaugas
	Pieno supirkimo įmonės – 21,2 %	
	Pieno pardavėjai (gamintojai) – 5,6 %	
	Pieną ir jo produktus tiesiogiai į rinką parduodantys gamintojai – 0,2 %	
1.2. Riebalų, baltymų, somatinių ląstelių ir urėjos tyrimai veislininkystės tikslais	UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ – 24,8 %	
2. Papildoma veikla – 26,9 %		
2.1. Pieno tyrimai ir su jais susijusios paslaugos	Pieno supirkėjai, perdirbėjai ir pieno pardavėjai (gamintojai) – 18,8 %	Didele dalimi priklauso nuo pieno sektoriaus aktualijų, pieno produktų eksporto sąlygų, paslaugų atlikimo kokybės ir pan.
	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT) – 2,8 %	Priklauso nuo VMVT vykdomų priemonių apimčių
	Latvijos pieno supirkėjai – 1,1 %	Plėtrą riboja dideli mėginių atsivežimo kaštai bei konkurencija su vietinėmis laboratorijoms
2.2. Tyrimai ir paslaugos pieno bandų vadybai (mastito sukėlėjų, karvių veršingumo nustatymas, pašarų tyrimas)	Pieno pardavėjai (gamintojai) – 1,7 %	Plėtra galima kartu su technologinės pažangos augimu pieno ūkiuose
2.3. Mėginių formavimas užkrečiamų ligų tyrimui iš pieno mėginio	Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas – 1,1 %	Sukurta sistema patraukli, tačiau plėtros galimybės išnaudotos
2.4. Kita su pieno tyrimų atlikimu susijusi veikla	Pieno gamintojai, supirkėjai, perdirbėjai ir kiti – 1,4 %	Įvairūs pardavimai, dažniausia susiję su pagrindinių bendrovės paslaugų teikimo užtikrinimu, tenkinat užsakovų poreikius.

UAB „Pieno tyrimai“ veiklos schema:

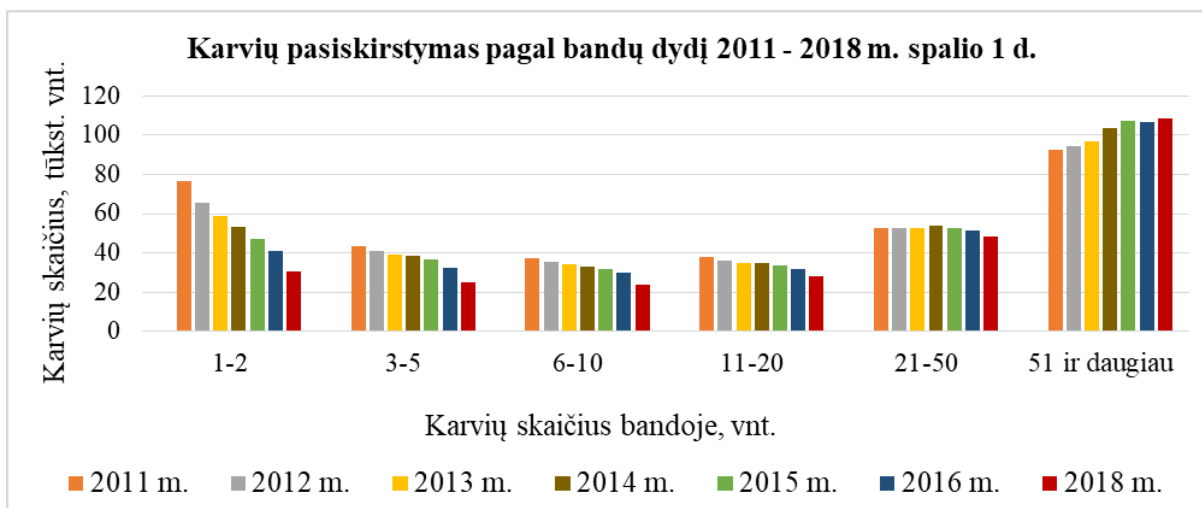

2.4. Rizikos valdymas.

- Rinkos rizika:

1) *Pieno bandų ir pieno pardavėjų skaičiaus mažėjimas.* UAB „Pieno tyrimai“ atliekamų tyrimų ir paslaugų apimtys tiesiogiai priklauso nuo pieno bandų skaičiaus. Bendrovės pieno tyrimų laboratorijoje tiriamas visas Lietuvos Respublikoje superkamas pienas iš kiekvieno pieno gamintojo parduodamo pieno Pieno supirkimo taisyklėse nustatytu periodiškumu.

Vyksta pastovus pieno gamintojų, parduodančių pieną, skaičiaus mažėjimas. Šalyje istoriškai susiklostė, kad pieno gamyba vertėsi beveik kiekviena kaime gyvenanti šeima, kuri 1 – 2 karves laikė savo poreikių tenkinimui, o pieno likutį parduodavo perdirbimui. Todėl didžiąją dalį šalyje registruotų bandų sudaro 1-2 karvių laikytojai (62,7 proc.) ir 3-5 karvių laikytojai (17,8 proc.). Stambesnių pieno ūkių laikomų karvių bandų skaičius šiek tiek auga. Tačiau stambių pieno ūkių skaičiaus augimo tempas niekada nebus toks didelis, kaip smulkių ūkių mažėjimo, nes didelius pieno ūkius įkurti yra daug sudėtingiau, reikia daugiau resursų, investicijų, piniginių lėšų, išteklių, žinių ir kt. Pastaraisiais metais pastebimas ir vidutinių pieno ūkių skaičiaus ir juose laikomų karvių skaičiaus mažėjimas.

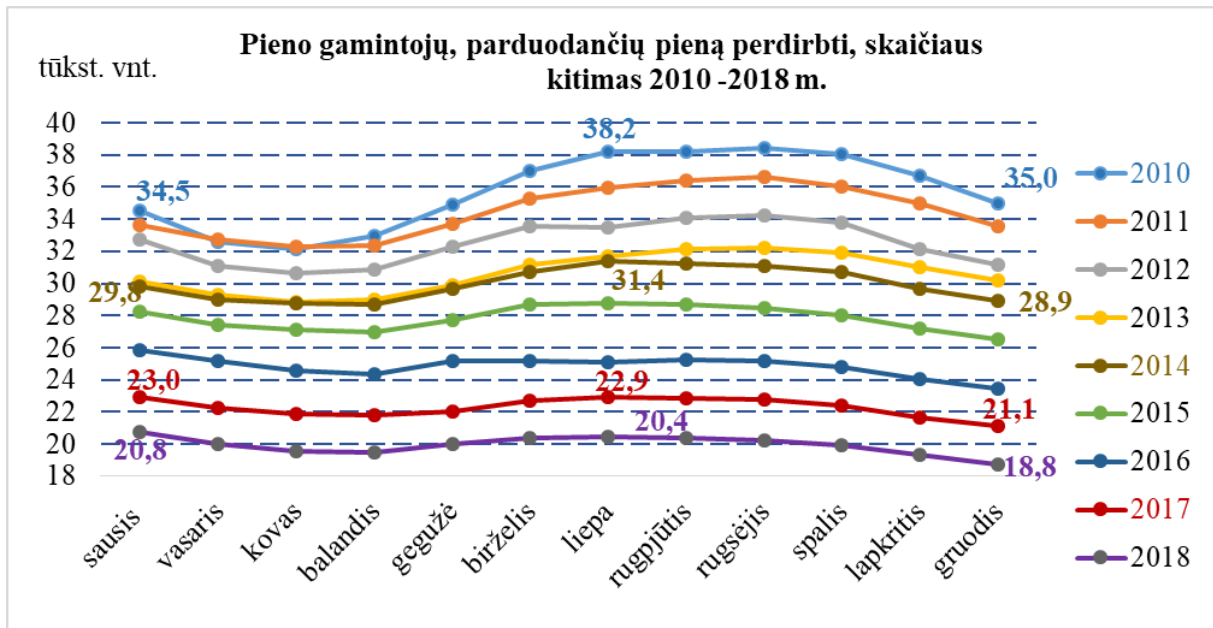
Keičiantis ir augant šalies ekonomikai, kuriasi ir plečiasi tie prekiniai pieno ūkiai, kurie pasinaudoja ES teikiama parama, atitinka ES teisės aktų keliamus reikalavimus, gamina didelius pieno kiekius. Kadangi ūkiai labiau specializuojasi, persiorientuoja į tas ūkio šakas, kurios efektyvesnės tame šalies regione, kuriame įsikūręs ūkis, ar dėl senyvo amžiaus visiškai pasitraukia iš žemės ūkio veiklos, smulkūs 1-2 ir 3-5 karvių ūkiai, kurie vis dar sudaro didžiausią dalį registruotų pieno bandų (80,4 proc.), sparčiai ir nuolat mažėja. Taip pat mažėja ir 6-10 karvių bandoje laikančių ūkininkų skaičius. Tokia mažėjimo tendencija neigiamai įtakoja bendrovės veiklos rezultatus.

Karvių skaičius ir pieno bandų pasiskirstymas pagal bandų dydį 2011-2018 m. spalio 1 d.

(2 lentelė)

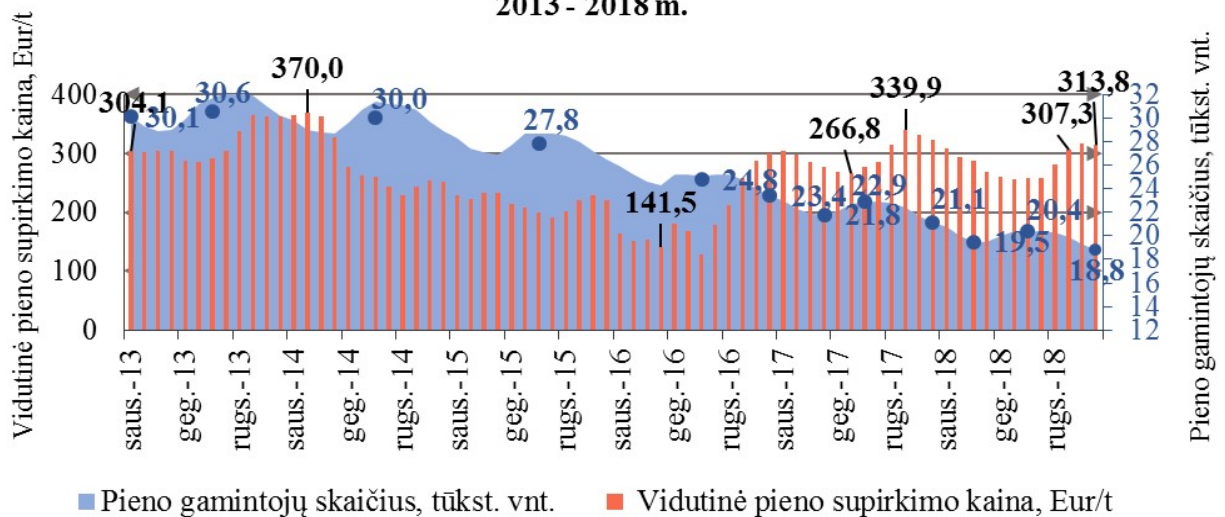
Karvių skaičius bandoje, vnt.	2011 m.		2012 m.		2013 m.		2014 m.		2015 m.		2016 m.		2017 m.		2018 m.	
	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%
Karvių skaičius																
1-2	76,4	22,4	65,8	20,2	59,0	18,6	53,6	16,8	47,4	15,3	40,8	13,9	35,3	12,6	30,5	11,5
3-5	43,4	12,7	41,1	12,6	39,2	12,4	38,8	12,2	36,7	11,8	32,4	11,0	28,3	10,1	25,1	9,5
6-10	37,4	11,0	35,6	10,9	34,0	10,7	33,1	10,4	32,0	10,3	29,8	10,2	27,0	9,6	23,9	9,0
11-20	38,1	11,2	36,2	11,1	34,6	10,9	35,2	11,1	33,5	10,8	31,9	10,9	29,2	10,4	28,1	10,6
21-50	52,9	15,5	52,8	16,2	52,9	16,7	54,1	17,0	52,9	17,1	51,6	17,6	50,6	18,1	48,2	18,2
51 ir <	92,9	27,2	94,4	29,0	97,1	30,7	103,5	32,5	107,5	34,7	107,0	36,4	109,4	39,2	108,7	41,1
Iš viso	341,1	100	325,9	100	316,8	100	318,3	100	310,0	100	293,5	100	279,8	100	264,5	100
Bandų skaičius																
1-2	61,5	73,8	52,3	71,4	46,6	69,9	41,9	67,9	36,9	66,0	31,9	64,7	27,6	63,9	23,7	62,7
3-5	11,8	14,2	11,2	15,3	10,7	16,0	10,5	17,0	9,9	17,7	8,7	17,6	7,6	17,6	6,7	17,7
6-10	5,0	6,0	4,8	6,6	4,6	6,9	4,5	7,3	4,3	7,7	4,0	8,1	3,6	8,3	3,2	8,5
11-20	2,6	3,1	2,5	3,4	2,4	3,6	2,4	3,9	2,3	4,1	2,2	4,5	2,0	4,6	1,9	5,0
21-50	1,7	2,0	1,7	2,3	1,7	2,5	1,7	2,8	1,7	3,0	1,7	3,4	1,6	3,7	1,6	4,2
51 ir <	0,7	0,9	0,7	1,0	0,7	1,1	0,7	1,1	0,8	1,5	0,8	1,7	0,8	1,9	0,7	1,9
Iš viso	83,3	100	73,2	100	66,7	100	61,7	100	55,9	100	49,3	100	43,2	100	37,8	100

Nuolatinis smulkių bandų skaičiaus mažėjimas lemia pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, nuo kurių skaičiaus tiesiogiai priklauso bendrovės atliekamų paslaugų apimtys, skaičiaus mažėjimą.

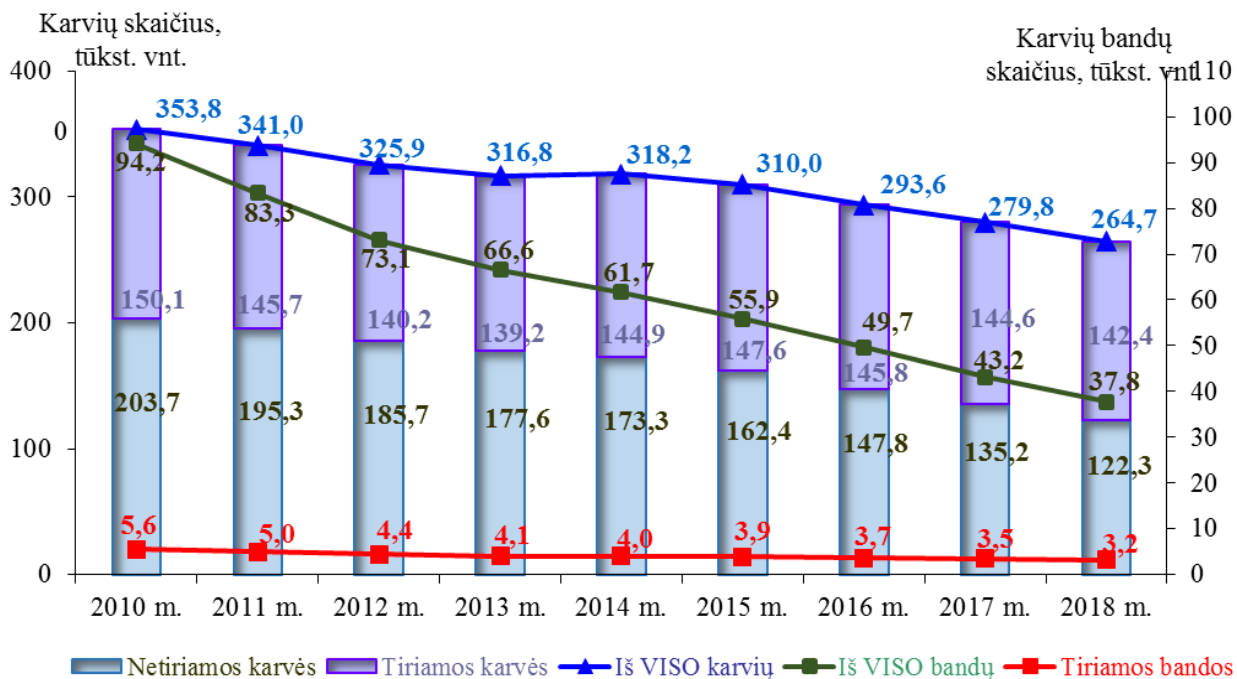
2018 m. vidutinis pieno gamintojų, paduodančių pieną perdirbti, skaičius buvo 19,9 tūkst. vnt. Šis skaičius, lyginant su 2017 m., sumažėjo 2,3 tūkst. vnt. (-10,5 proc.), o lyginant su 2016 m. – 4,9 tūkst. vnt. (-19,8 proc.). Besikeičiant kaimo socialinei infrastruktūrai ūkiai labiau specializuojasi ir vis mažiau kaimo gyventojų užsiima smulkia pieno gamyba. Didelės įtakos pieno ūkių skaičiaus kitimui turi pieno supirkimo kainos dydis ir jos svyravimai. 2017- 2018 m. pieno supirkimo kainos, lyginant su praėjusiais dviem metais augo, tačiau nepasiekė tokio lygio, kad tenkintų pieno ūkių poreikius ir įtakotų pieno ūkių plėtrą. Taip pat vyksta nuolatinis sezoninis svyravimas, kintant karvių laktacijai skirtingu metų laiku.

Vidutinės pieno supirkimo kainos ir pieno gamintojų skaičiaus kitimas 2013 - 2018 m.

2) *Tiriamų veislininkystės tikslais karvių skaičiaus kitimas.* Bendrovė atlieka riebalų, baltymų, somatinių ląstelių, laktozės ir urėjos tyrimus kiekvienai tiriamai veislininkystės tikslais karvei kartą per mėnesį (11 mėnesių per metus.). Todėl šių tyrimų atlikimo skaičius priklauso nuo tiriamų karvių skaičiaus kitimo. 2018 mtiriamų karvių skaičius sudarė 53,8 proc. nuo visų šalies karvių skaičiaus, 2017 m – 51,7 proc. ir 2016 m. – 49,7 proc.

Šalies visų karvių ir tiriamų veislininkystės tikslais karvių skaičiaus kitimas 2010 – 2018 metais:

Karvių skaičiaus mažėjimas vyksta daugiausia dėl ūkių pasitraukimo iš gamybos, o tiriamų karvių skaičius išlieka stabilus, nes tik tiriant prekinį pieno bandų produktyvumą galimas pažangus tolimesnis pieno ūkio vystymas.

3) *Pieno sektoriaus netolygus kitimas.* Lietuvos pieno sektorius yra orientuotas į eksportą, kurio rinkos nuolat kinta ir apima pakankamai platų labai skirtingą savo pieno produktų vartojimo įpročiais rinkų spektrą. Griežtėjantys aplinkosauginiai reikalavimai, gana dažna pieno ir jo produktų vartojimo antireklama, nuolatinis pieno supirkimo kainų svyravimas reikalauja lankstumo ir greitų pokyčių, siekiant išlikti rinkoje ar prekiauti naujose. Todėl UAB „Pieno tyrimai“ specialistai dalyvauja tarptautinių organizacijų, susijusių su pienu ir jo produktais, veikloje, nuolat kelia kvalifikaciją, siekia pieno tyrimus atlikti naudojant pažangiausias technologijas ir įrangą.

- *Kredito grąžinimo rizika.* Įmonei iškyla finansinių įsipareigojimų vykdymo rizika dėl finansinio lizingo būdu įsigyto turto. Pradelstų finansinių įsipareigojimų įmonė neturi.

	Pradžia/ pabaiga	Palūkanos, %	2018-12-31 galiojusių sutarčių pradinė vertė	Likutis		
				2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
1. Lizingo būdu įsigyta tyrimų įranga	2013-04/ 2023-09/	2,57-3,0	1 602 989	726 598	753 312	564 972
2. Lizingo būdu įsigyti automobiliai mėginių surinkimui	2018-09/ 2021-08	2,99	97 357	94 768	-	2 544
Iš viso			1 700 346	821 366	753 312	567 516

- Bendrovei *palūkanų normos rizika* iškyla dėl lizingo mokėjimų. Lizingo sutartys įrangai ir krovininiams automobiliams su temperatūros palaikymo įranga įsigyti pasirašytos su pastoviomis metinėmis palūkanomis 2,57 - 3,0 proc., kurios yra tiksliai prognozuojamos.

Palūkanų bendrovė per 2016 - 2018 m. sumokėjo:

	2018 m.	2017 m.	2016 m.
Sumokėta lizingo palūkanų iš viso, Eur	18 282	19 252	18 232

- Valiutiniai pinigų srautai sudaro labai nereikšmingą bendrovės piniginių srautų dalį, todėl *valiutų kursų svyravimo rizikos* nėra.

- *Kapitalo rizikos valdymas*. Bendrovės kapitalo valdymo tikslai yra vykdyti jai pavestas užduotis ir užtikrinti veiklos tęstinumą. Bendrovė uždirba pelno ir sumoka visus mokesčius į valstybės biudžetą. Bendrovės vadovybė *kontroliuoja* šiuos įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykius:

Rodiklio pavadinimas	Priimtina reikšmė	2018 m.	2017 m.	2016 m.	Apibūdinimas
Bendrasis likvidumo koef.	tarp 1,2 ir 2,0	1,6	1,5	2,1	geras, tenkina
Kritinio likvidumo koef.	tarp 1,0 ir 1,5	1,1	1,1	1,6	geras, tenkina
Bendrasis mokumo rodiklis (Nuosavybė/Įsipareigojimai), koef.	kritinė riba žemiau 0,5, priimtina reikšmė 2,0	3,2	4,0	6,0	geras, tenkina
Skolų ir turto koef. (Įsipareigojimai/Turtas)	priimtina reikšmė iki 0,5	0,2	0,2	0,1	labai geras
Skolų ir nuosavo kapitalo koef. (Įsipareigojimai/Nuosavybė)	priimtina reikšmė iki 0,5	0,3	0,2	0,2	labai geras

2.5. Veiklos pokyčių apžvalga.

2.5.1. Technologiniai pokyčiai.

Kokybės vadybos sistemos priežiūra. Bendrovėje įdiegta, palaikoma ir tobulinama vadybos sistema yra įforminta dokumentais. Pareiškimas dėl kokybės politikos, bendrovės vadybos sistemos politika ir tikslai yra nustatyti Kokybės vadove (9 leidimas, patvirtintas 2018-12-31), kurio naujas leidimas parengtas pasikeitus bendrovės teisinei formai iš valstybės bendrovės į uždaryją akcinę bendrovę.. Dokumentais įformintos programos, procedūros, instrukcijos yra tokios apimties, kokios reikia užtikrinti atliekamų tyrimų rezultatų kokybę. Politikos ir procedūrų tinkamumui užtikrinti dokumentai yra kiekvienais metais peržiūrimi ir, jei būtina, taisomi, kad užtikrinti jų nuolatinį tinkamumą ir taikomų reikalavimų atitikimą.

Bendrovėje yra parengti 8 laboratorijos tyrimo metodai ir 2 kalibravimo metodikos. 2018 metais kalibravimo metodikai 506KM01 Skysčių dozatorių kalibravimas (1 leidimas, 2015-01-30) paruoštas 6 keitimas, o kalibravimo metodikai 506KM02 Termometrų kalibravimas (1 leidimas, 2015-01-30) paruoštas 3 keitimas, abu šie keitiniai patvirtinti 2018-01-22

Įsisavintiems standartiniams metodams bei laboratorijos parengtiems metodams taikyti yra parengta 14 standartinės veiklos procedūrų (2018 metų pradžioje buvo jų buvo 15, bet nebeatliekant kazeininio azoto kiekio tyrimų piene pagal ISO 17997-1:2004, 2018-04-20 nuspręsta panaikinti 504SVP24 „Kazeininio azoto kiekio nustatymas piene“). 2018 m. atliktos visų dokumentų peržiūros ir taikomų reikalavimų atitikčiai užtikrinti parengta 12 standartinės veiklos procedūrų po 1 keitinį, 504SVP09 „Somatinių ląstelių skaičiavimas piene mikroskopiniu metodu“ parengti 3 keitiniai, 504SVP08 „Bendro bakterijų skaičiaus nustatymas pagal skaičiuojamas kolonijas 30°C temperatūroje“ parengti 2 keitiniai.

Vadybos sistemos procedūroms administruoti yra parengtos 37 vadybos sistemos procedūros, iš jų 2018-07-12 naujai išleista 413PR04 „Asmens duomenų apsauga įmonėje“ tam, kad užtikrinti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų taikymą asmens duomenų tvarkymui. 2018 m. atliktos visų procedūrų peržiūros ir

nuolatinei taikomų reikalavimų atitikčiai užtikrinti parengta 34 procedūrų po 1 keitinį, procedūrai 510PR01 „Tyrimo protokolų spausdinimas“ parengtas naujas 6 leidimas, kuris patvirtintas 2018-08-13 ir 2018-09-25 parengtas šios procedūros 1 keitimas.

Tyrmų laboratorijos atliekamų procesų valdymui parengtos 37 darbo instrukcijos. 2018 m. atliktos visų darbo instrukcijų peržiūros ir nuolatinei taikomų reikalavimų atitikčiai užtikrinti parengta 33 darbo instrukcijoms po 1 keitinį, darbo instrukcijai 506DI02 „Matuoklių *Lactoscope*, *Somascope* ir krioskopų derinimas ir kalibravimas“, parengti 2 keitiniai bei, atlikus peržiūrą, 3 darbo instrukcijoms nustatyta, kad keitimas nereikalingas.

Dalyvavimas atliekamų tyrimų kokybės tikrinimo programose. 2018 metais bendrovės laboratorija pagal parengtą planą dalyvavo atliekamų tyrimų kokybės tikrinimuose/tarplaboratoriniuose palyginimuose (PT), pamatiniais ir įprastiniais tyrimų laboratorijoje įsisavintais standartiniais arba laboratorijos parengtais metodais atliekant pieno fizikinius, cheminius ir mikrobiologinius tyrimus: riebalų, baltymų, laktozės, urėjos kiekį, aktyvųjį rūgštingumą (pH), užšalimo temperatūrą, somatinių ląstelių skaičių, bendrą bakterijų skaičių, inhibitorinių medžiagų likučius, visuminį sausųjų medžiagų kiekį, mastitų sukėlėjus bei nustatant pašarų rodiklius ir pelenų kiekį. 2018 metais PT dalyvauta 41 kartą, tyrimai atlikti 21 laboratorijoje įsisavintu arba patvirtintu metodu; ištirti 254 pieno mėginiai. Nepatenkinamai įvertintų rezultatų nebuvo, trijų mastito sukėlėjų mėginių rezultatai įvertinti abejotiniais, visi kiti mėginių tyrimų rezultatai buvo patenkinami, kas parodo tinkamą darbuotojų kompetenciją atlikti tyrimus.

Atliekamų tyrimų kokybės tikrinimo programų organizatoriai:

- Prancūzijos centrinė laboratorija *Actalia-Cecalait* pieno ir pieno produktų tyrimų įvertinimui ir patvirtinimui;
- Bentley Instruments & *Actalia-Cecalait*, Prancūzija;
- ICAR (Tarptautinis gyvulių apskaitos komitetas), Italija;
- Muva Kempten laboratorijos ir atliekamų tyrimų kokybės tikrinimų paslaugų centras, Allgäu, Vokietija;
- LKV Agro-Tier-Service GmbH, Vokietija.

Pritaikydami savo dalyvavimo atliekamų tyrimų kokybės tikrinimuose patirtį, 2018 metais organizavome analogiškus kvalifikacijos tikrinimus Lietuvos pieno perdirbimo/supirkimo įmonėms, turinčioms termistorinius krioskopus pieno užšalimo temperatūrai nustatyti, infraraudonosios spinduliuotės vidurinės srities matuoklius pieno sudėčiai tirti. 2018 metais šiuose tikrinimuose tiriant pieno sudėtį dalyvavo 18 įmonių (iš jų 3 įmonės tyrimus atliko dviem matuokliais ir 1 įmonė trimis matuokliais), tiriant užšalimo temperatūrą - 12 įmonių (iš jų 1 įmonė tyrimus atliko dviem matuokliais). Be to, tris kartus (kovo, birželio ir rugsėjo mėnesiais) sudėties tyrimuose dalyvavo Baltarusijos Bresto srities Maisko pieno tyrimų laboratorija. Pieno užšalimo temperatūros ir pieno sudėties kvalifikacijos tikrinimuose kiekvieną mėnesį dalyvavo ir mūsų bendrovės įprastinių tyrimų skyriaus darbuotojai.

2018 metais du kartus (vasario ir spalio mėnesiais) organizuoti kvalifikacijos tikrinimai, nustatant inhibitorinių (antimikrobinių) medžiagų likučius piene. Buvo pateikti 4 pieno mėginiai su skirtingais antibiotikais ir 1 pieno mėginys be inhibitorinių medžiagų. Šiuose tikrinimuose dalyvavo 16 pieno perdirbimo įmonių, iš jų penkios su 2 testais, penkios su 3 testais ir viena su penkiais testais. Mūsų bendrovė šiuose tikrinimuose dalyvavo su Delvotest SP-NT testu laboratorijos parengtu metodu 504MET12:2015, 1 leidimas.

Vidaus auditai. Įmonėje pagal sudarytą 2018 metų vidinių auditų programą bei parengtą procedūrą buvo atlikti laboratorijos veiklos vidiniai auditai. Jų tikslas - patikrinti, ar laboratorijos veikla ir toliau atitinka vadybos sistemos reikalavimus ir tarptautinį standartą LST EN ISO/IEC 17025:2005. Auditus atliko 8 kvalifikuoti bendrovės darbuotojai. 2018 metais pateikta 31 vidinių auditų ataskaita: atlikti 8 horizontalūs auditai, kai detalčiai patikrintas vienas vadybos sistemos elementas, 12 vertikalinių auditų (pagal įrašus patikrinti visi su atliktais tyrimais susiję vadybos

sistemos elementai), 10 stebėto tyrimo auditų (įvertinta darbuotojų kompetencija atlikti konkrečius tyrimus) bei 1 audito metu įvertintas vadybos sistemos vientisumas.

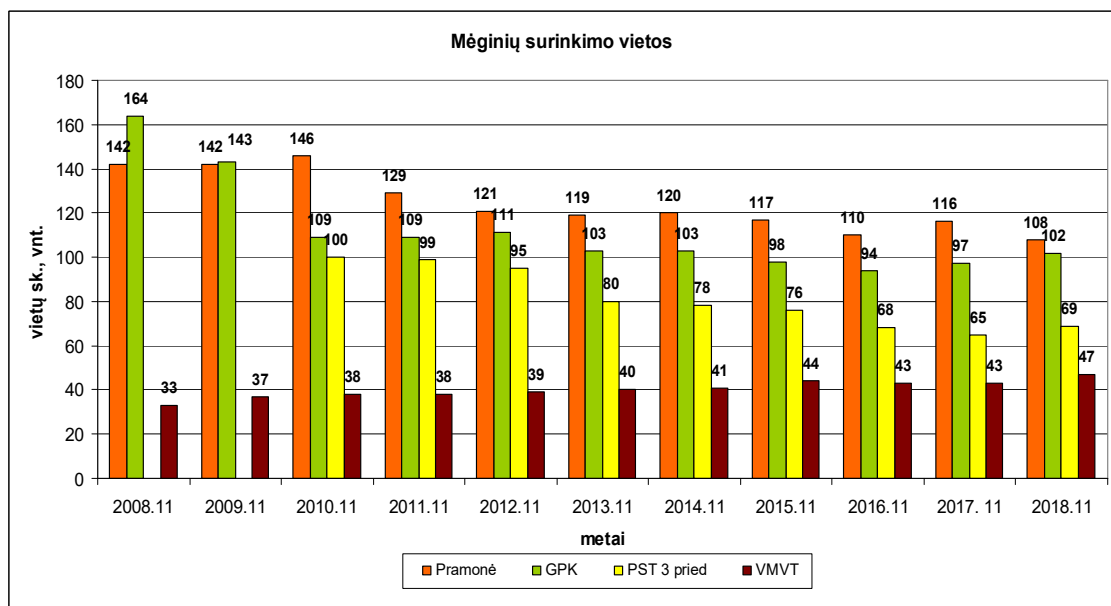
Vidinių auditų metu neatitiktųjų nenustatyta. Auditoriai pateikė 9 rekomendacijas gerinimui, kurios iki 2019-01-10 buvo įgyvendintos.

Informacinių technologijų taikymas. 2018 metais buvo plečiama ir tobulinama kompiuterinė laboratorijos darbo ir informacijos valdymo sistema, kuri apima mėginių atvežimą ir tyrimą, informacijos pateikimą, tyrimų duomenų analizę, grupavimą bei statistinį apdorojimą, kokybės sistemos vadybą. Pagal IT saugumo reikalavimus projektuojama ir diegiama techninė ir programinė įranga, nuolat tobulinamos ir pagal pageidavimus papildomos internetinės programos, skirtos kontroliuojančių institucijų naudojimui. 2018 m. bendrovėje įdiegta „BSS dokumentų valdymo sistema“.

Siekiant įvykdyti naujas užduotis, atliekant vadybos sistemos tobulinimą, Informacinių technologijų skyriuje buvo sukurtos atitinkamos kompiuterinės programos:

- Sukurti Integralios laboratorijos valdymo informacinės sistemos (ILVIS) Veislininkystės ir Tyrimo protokolų ruošimo ir išdavimo moduliai. Veislininkystės mėginiai ištiriami ir išduodami tyrimų rezultatai ILVIS sistemoje. Atliekami glaudumo, teisingumo GTK testai. Tyrimo protokolai paruošiami, pasirašomi ir išsiunčiami ILVIS sistemoje. Paruošiami siuntimo failai ir automatiškai išsiunčiami užsakovams.
- Sukurtas kiekvieno mėnesio atliktų tyrimų ataskaitų importas į buhalterinę programą "Debetas".
- Sukurta ir įdiegta pašarų tyrimų registravimo sistema.

Pieno mėginių surinkimo organizavimas. Siekiama užtikrinti savalaikį pieno mėginių pristatymą į laboratoriją, taros mėginių transportavimui ir brūkšninių kodų jų ženklavimui paruošimą ir pateikimą užsakovams, taip pat tyrimų rezultatų pateikimą. Nuosekliai dirbta, stengiantis patenkinti visų užsakovų: pieno gamintojų, pieno supirkėjų ir perdirbėjų, ŽŪM, VMVT ir UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ pageidavimus. Metų bėgyje buvo nuolat peržiūrimi pieno mėginių surinkimo maršrutai. Per paskutinius metų mėnesius vidutiniškai buvo 143 maršrutai, pieno mėginiai buvo paimami iš 108 su pieno supirkėjais suderintų vietų.

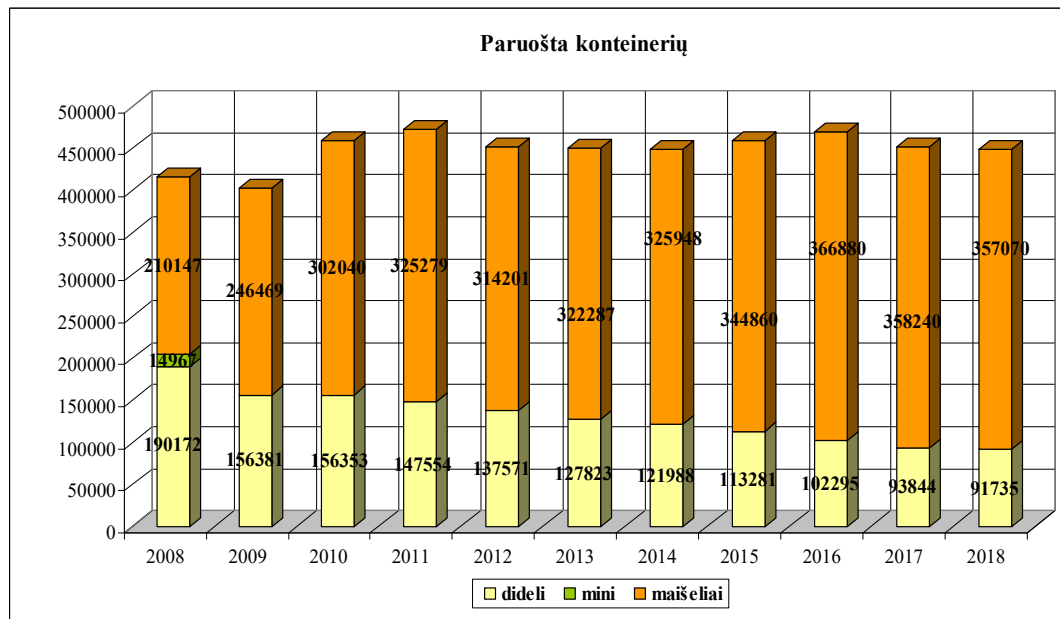

Nuolat peržiūrimi ir optimizuojami pieno mėginių surinkimo iš ūkių, dirbančių pagal PST 3 priedą maršrutai. Per metus buvo pasirašytos 8 sutartys su pieno gamintojais dėl pieno mėginių surinkimo tiesiai iš ūkių. Metų pabaigoje šioje tvarkoje dalyvavo 768, pradžioje - 773 ūkiai.

Tiesiogiai pieno mėginiai paimami iš 82 (75) ūkių, surinkimo vietų – 69 (65). Viso pieno mėginiai surenkami iš 326 vietų.

Pieno mėginiai transportuojami užplombuotose konteineriuose, talpinančiuose 80 pieno mėginių indelių, ir 2 indelius talpinančiuose vienkartinuose maišeliuose, kurių kiekvienam yra suteiktas atskiras brūkšninis kodu pažymėtas numeris. 2018 m. išliko pieno mėginių transportavimui naudojamų konteinerių, kurių talpa 80 indelių, mažėjimo tendencija, o vienkartinų maišelių skaičius, lyginant juos struktūroje su konteineriais, augo. Taip pieno savininkai siekia apsaugoti pieno mėginius nuo galimo falsifikavimo po mėginio paėmimo.

2.5.2. Grįžtamasis ryšys iš užsakovų. Siekiant užsakovų patenkinimo kokybiškai atliekamais tyrimais ir paslaugomis, palaikomas glaudus grįžtamasis ryšys su užsakovais, operatyviai reaguojama į jų poreikius, pageidavimus bei pretenzijas.

Telefoninių skambučių analizė: dėl informacijos apie pieno tyrimų rezultatus – 1667 interesantai, dėl pieno tyrimų rezultatų siuntimo trumposiomis žinutėmis (SMS) – 75 interesantai. Administruotas tyrimų rezultatų siuntimas interesantams SMS žinutėmis: pieno gamintojams – 4 484, pieno supirkimo punktam – 409, pieno supirkimo punktam, kai neatitinka PST reikalavimų – 9 534, bei elektroniniu paštu: 3 kooperatyvams, 61 individualiems pieno gamintojams ir supirkėjams, 68 GPK atstovams.

Laboratorijoje organizuotas 41 pažintinis vizitas, kurių metu apsilankė 811 interesantų. Paruošta vaizdinės medžiagos - 20 prezentacijos, 4 informacinės dalijamosios medžiagos, 5 interneto svetainėi. Suteiktos 154 konsultacijos vaistų parinkimo ir mastitų gydymo klausimais.

Siekiant išsiaiškinti užsakovų lūkesčių tenkinimą ir jų pasitenkinimą bendrovės atliekamomis paslaugomis, buvo vykdoma anoniminė apklausa. Bendra respondentų nuomonė vertinant bendrovės veiklą penkiabalėje sistemoje - 4,5 balo. Gerai arba labai gerai bendrovės veiklą įvertino daugiau kaip 93 proc. respondentų.

2.4.3. Tarptautinis bendradarbiavimas. Bendrovė bendradarbiauja su tarptautinėmis organizacijomis – Tarptautine pienininkystės federacija (IDF), kuri kartu su Tarptautine Standartizacijos Organizacija (ISO) rengia tyrimo metodų bei mėginių paėmimo standartus, ir taip pat yra Tarptautinio gyvulių apskaitos komiteto (ICAR) pamatinių laboratorijų tinklo narė.

Atskiriems klausimams spręsti bei IDF/ISO standartams rengti formuojamos Jungtinės darbo grupės (AT), sudaromos tam tikram laikui konkrečioms užduotims vykdyti. 2018 m. bendrovės darbuotojai kaip ekspertai dalyvavo šių IDF/ISO projektų grupių veikloje:

✓ A10 – Nurodymai veterinarinių vaistų likučių piene kokybinių ir kiekybinių apžvalgiųjų (screening) tyrimo metodų patvirtinimui. Darbo grupė toliau nagrinėjo įvairių faktorių įvertinimą bei jų įtakos inhibitorinių medžiagų tyrimo rezultatams nustatymą. Parengta 10-ta norminio dokumento versija, kurioje pateikta inhibitorinių medžiagų testų patvirtinimo eiga. Dokumentas po platinimo komitetuose bus nusiųstas Tarptautinei standartizacijos organizacijai (ISO) derinimui. Standarto išleidimas planuojamas po 24 mėnesių. Standartas bus skirtas testų gamintojams bei tyrimo laboratorijoms. Aptarta dėl publikacijos IDF biuletenyje parengimo, kurioje būtų pateiktas detalus inhibitorinių medžiagų sąvokos išaiškinimas – kas tai yra antibiotikai ir kas inhibitorinės medžiagos, kokie tyrimo metodai priimtini jų nustatymui skirtinguose lygiuose: ūkyje, pieno perdirbimo įmonėje, laboratorijoje.

✓ S01 – Tyrimo duomenų statistika. Tarplaboratorių tyrimų rezultatai. Šioje Darbo grupėje peržiūrimas tarptautinis standartas ISO 5725 „Matavimo metodų tikslumas (teisingumas ir glaudumas) ir įvertinimo rezultatai“ tikslu jį atnaujinti. Per trejus metus numatyta atlikti visų standarto dalių peržiūrą: įvertinti pagrindinius principus, kuriais remiantis planuojami eksperimentiniai matavimo metodai glaudumui nustatyti, stabilumo tyrimą tarplaboratorinio bendradarbiavimo būdu, statistinio tyrimo kriterijų įvertinimą, parengti naujų metodų įvertinimui tarplaboratorinio bendradarbiavimo protokolą.

✓ S03 – Infraraudonosios spektrometrijos naujos pritaikymo galimybės. Darbo grupės nariai diskutavo dėl papildomų rodiklių, kuriuos galima ištirti prietaisais, dirbančiais FT-IR spektroskopijos pagrindu, ir kurie aktualūs pieno sektoriuje - tai riebalų rūgštys, urėja, beta hidroksibutiratas (BHB), acetonas ir kt. Tyrimų laboratorijų, diegiančių šiuos metodus, specialistai dalinosi patirtimi apie naudojamą kokybės priemones, kalibravimo procedūras, rezultatų interpretavimą.

✓ S09 - Pamatinė sistema somatinių ląstelių skaičiavimui piene. Darbo grupės pasiūlymas pamatinės sistemos sukūrimui kilo dėl nepakankamo pamatinio mikroskopinio somatinių ląstelių skaičiaus nustatymo žaliame piene metodo tikslumo. Sukurti automatizuoti prietaisai pasižymi žymiai geresnėmis tikslumo charakteristikomis, tačiau jų kalibravimui reikalingos pamatinės medžiagos. Sudarytas Pamatinės sistemos somatinių ląstelių skaičiavimui piene suinteresuotų institucijų ir šalių žemėlapis. Jungtinių tyrimų centro Pamatinių medžiagų ir matavimų institutas pristatė atliktus darbus ruošiant sertifikuotą somatinių ląstelių pamatinę medžiagą kartu su Olandijoje esančiu mokslinių tyrimų centru NIZO, kad pagaminti didelę somatinių ląstelių pamatinės medžiagos partiją. Grupėje aptartas pamatinės medžiagos sertifikavimo etapas. Artimiausiu metu pamatinės medžiagos charakteristikų nustatymui bus atliekami tarplaboratoriniai palyginimai, vienerių metų trukmės pamatinės medžiagos stabilumo tyrimai, pamatinės vertės priskyrimas, protokolo paruošimas ir projekto užbaigimas. Grupė apsvarstė neutralios tarptautinės institucijos (NeuBo), kuri užtikrintų ir koordinuotų pamatinės sistemos įdiegimą praktikoje, poreikį ir jos funkcijas. Šiai funkcijai vykdyti Claudia Zoami (Italija) pristatė Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros projektą METROFOOD-RI, kurio pagalba galima atlikti įvairių veiklą, pagrįstą duomenų rinkimu ir matavimų patikimumu, taip pat tyrimus maisto ir mitybos srityse. Juo siekiama teikti aukštos kokybės maisto ir mitybos metrologijos paslaugas, apimančias svarbų tarpdisciplininių ir tarpusavyje susijusių sričių visoje maisto produktų vertės grandinėje, įskaitant žemės ūkio maisto produktus, tvarų vystymąsi, maisto saugą, kokybę, atsekamumą ir autentiškumą, aplinkos saugą ir žmonių sveikatą. "METROFOOD-RI" tikslas - stiprinti mokslines žinias, skatinti mokslinį bendradarbiavimą ir skatinti įvairių suinteresuotų subjektų sąveiką, taip pat sukurti bendrą duomenų, informacijos ir žinių bazę. Pagrindinis tikslas - didinti mokslinį pranašumą maisto kokybės ir saugos srityje, skatinant maisto ir mitybos metrologiją, leidžiančią koordinuoti veiklą Europoje ir vis labiau pasaulyje.

✓ S10 - Pienas ir pieno produktai – automatinis pieno mėginių paėmimas. Darbo grupė rengia tarptautinį standartą ISO/NP 22619 / IDF 246 „Pienas ir pieno produktai. Ėminių ėmimas. Pieno ir skystų pieno produktų automatinio mėginių ėmimo ir patvirtinimo nurodymai“. Standartas skirtas automatinio pieno mėginių ėmimo priemonių naudotojams, imant mėginius pienevežiuose, pieno surinkimo punktuose, pieno perdirbimo įmonėse. Grupės nariai apsvarstė pasiūlymus ir

pataisymus atskiriems rengiamo standarto punktam, diskutavo dėl tikslesnių išsireiškimų. Dokumentas papildytas pagal grupės narių pasiūlymus.

✓ S11 – Darbo grupės tikslas yra tarptautinio standarto ISO 21187:2004/IDF 196:2004 „Pienas. Kiekybinis bakteriologinės kokybės nustatymas. Perskaičiavimo sąryšio tarp įprastiniu ir pamatiniu metodu gautų rezultatų nustatymo ir patikrinimo vadovas“ peržiūra. Standartas skirtas bendro bakterijų skaičiaus tyrimams apmokėjimui už superkamą pieną ir kontrolės tikslais. Svarstytas naujas modelis – bendro bakterijų skaičiaus konvertavimas į kolonijas sudarančius vienetus (CFU) ar individualaus bakterijų skaičiaus (IBC) pateikimas. Pateiktas perskaičiavimo sąryšis tarp CFU ir IBC. Pasiūlyta parengtą standartą pateikti svarstymui kaip Tarptautinio standarto projektą.

✓ S13 – Ši Darbo grupė pateikė IDF Biuleteniui parengtą straipsnį „Konvertuoti ar nekonvertuoti ... bendro bakterijų skaičiaus vienetus!“ Šiuo metu daugelyje žalio pieno tyrimų laboratorijų taikomas įprastinis tėkmės citometrijos metodas bendro bakterijų skaičiaus tyrimui ir gauti rezultatai yra išreikšti IBC (individualus bakterijų skaičius) vertėmis. Vadovaujantis ISO 16297/IDF 161 ir ISO 21187/IDF 196 standartais laboratorijos, naudodamos matematinės formules, nustato perskaičiavimo sąryšį tarp įprastinio ir pamatinio metodų. Dabar egzistuojančioje procedūroje yra tam tikrų trūkumų. Modifikuojant standartus galima būtų gauti labiau palyginamus rezultatus tarp šalių, mažiau laiko būtų eikvojama konversijos lygčių sudarymui ir priežiūrai. Bendro bakterijų skaičiaus IBC vertės, nustatytas leistinas ribas, galėtų būti taikomos apmokėjimui už superkamą pieną, žalio pieno kokybės palyginimui, taip pat jomis būtų vadovujamasi gerinant ūkių higieną. Išdėstyti argumentai už ir prieš bendro bakterijų skaičiaus vienetų iš IBC į KSV (kolonijas sudarantys vienetai) konvertavimą, taip pat pateikti kai kurių šalių ir kompanijų priimtų sprendimų pavyzdžiai.

✓ S15 – Darbo grupė diskutavo dėl IDF Biuletensio straipsnio „Pamatinio somatinių ląstelių skaičiavimo metodo tobulinimas“ galutinio projekto. Kadangi 98 proc. straipsnio medžiagos yra apie tėkmės citometrijos metodą, buvo pasiūlyta pakeisti straipsnio pavadinimą. Diskutuota apie pamatinį mikroskopinį somatinių ląstelių skaičiaus tyrimo metodą, jo privalumus ir trūkumus bei apie potencialius metodus, vienas iš kurių ateityje galėtų tapti nauju pamatiniu metodu vietoj dabar esančio mikroskopinio metodo, reikalaujančio daug darbo ir įgudusių analitikų. Buvo aptartas mikroskopinis vaizdo analizės metodas piene, kuris leistų išvengti žmogaus vertinimo ir tuo būdu pagerintų somatinių ląstelių skaičiaus tyrimo metodo glaudumą. Darbo grupė pateikė pasiūlymą tęsti pastangas kuriant ir nustatant naujojo pamatinio metodo protokolą ir naują ISO/IDF standartą.

✓ S18 – Šios Darbo grupės tikslas yra tarptautinio standarto ISO 16297:2013 / IDF 161 „Pienas. Bakterijų skaičiavimas. Alternatyviųjų metodų įvertinimo protokolai“ peržiūra. Aptarta, kad tyrimai pamatiniu ir įprastiniu metodais turi būti atliekami dviem pakartojimais, o laikas tarp tyrimų negali viršyti 2 valandų, geriausia, jei jis būtų mažesnis kaip 0,5 valandos. Taip pat aptarti priimtumo kriterijai: bendram bakterijų skaičiui regresijos standartinis nuokrypis gali būti tikėtinas $\pm 0,4 \log_{10}$ vienetų. Nuspręsta, kad iki liepos mėnesio pabaigos bus parengtas šio tarptautinio standarto projektas, paraleliai su standarto ISO 21187 projektu.

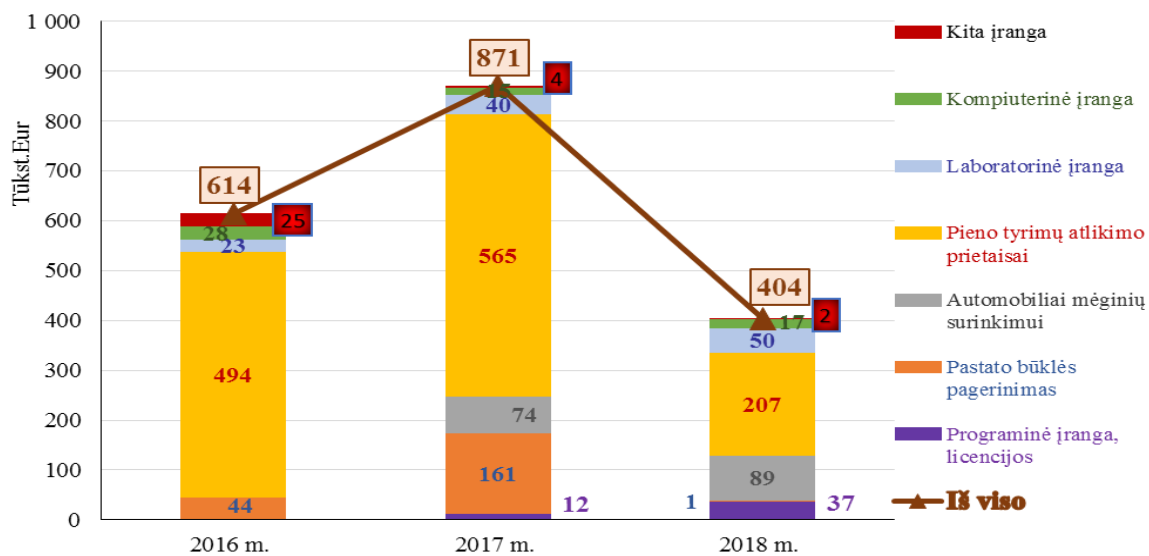
✓ C19 ir C35 Darbo grupėse pristatyti tarplaboratorinio bendradarbiavimo būdu nepertraukiamo srauto analizatoriais gauti pieno mėginių beta hidroksibutirato, acetono ir urėjos kiekio rezultatai. Tyrimus Skalar įrenginiais atliko atitinkamai 7, 9 ir 10 laboratorijų, iš gautų duomenų tik urėjos kiekio tyrimo metodui nuspręsta paskaičiuoti metodo glaudumo charakteristikas. Kitiems dviem parametrams nuspręsta laboratorijose organizuoti mokymus, suderinti tyrimo procedūras ir pakartotinai atlikti tyrimus.

2018 m. dalyvauta Tarptautinio gyvulių apskaitos komiteto (ICAR) konferencijoje, kurioje paralelinių sesijų metu skaityti įvairūs pranešimai, tokie kaip produktyvumo tyrimus atliekančių laboratorijų kokybės užtikrinimo priemonės; pieno mėginių pernašos problema atliekant gyvulių produktyvumo kontrolę; ICAR reikalavimai; pieninių gyvulių tešmens sveikatingumo stebėsenos iššūkiai ir galimybės; primelžto pieno kiekio matavimo ir registravimo priemonės; tyrimai ir naujovės nacionaliniuose ir tarptautiniuose vertinimuose. Daug dėmesio konferencijos metu buvo skirta iššūkiams ir galimybėms, susijusioms su tešmens sveikatingumo monitoringu. Tešmens

sveikatingumą rekomenduojama vertinti pagal somatinių ląstelių skaičiaus aritmetinį vidurkį. Buvo skaityti pranešimai apie antibiotikų naudojimo valdymo gerinimą per geresnę karvių selekciją. Konferencijoje daug dėmesio skirta antimikrobiniam atsparumui, kuris tiek žmonių, tiek ir gyvūnų sveikatingumo kontekste tampa didele problema visame pasaulyje. Pastaruoju metu einama ta linkme, kad atsisakyti karvių užtrūkinimui naudoti ilgo veikimo antibiotikus, o sveikoms trūkinamoms karvėms, kurios laktacijos metu nesirgo nei klinikiškai, nei slaptu mastitu ir somatinių ląstelių skaičius neviršija 200 tūkst./ml, rekomenduojama naudoti preparatus, mechaniškai užkemšančius spenio kanalą. Tikslinga parengti nurodymus antimikrobinėms medžiagų naudojimui užtrūkinamoms karvėms, po to sutelkti dėmesį į karvėdes ir aplinką, naujus galvijus, pašarus, melžimą (įrangą/higieną), vadybą. Taikant tinkamas priemones, galima sėkmingai sumažinti antimikrobinėms medžiagų naudojimą ir paraleliai pagerinti tešmens sveikatingumą. Nuo 2016 metų ICAR organizuoja tarptautinius atliekamų pieno mėginių tyrimų kokybės tikrinimus (PT) keliolikai skirtingų parametru, nustatomų pamatiniais ir įprastiniais metodais, o taip pat sertifikuoja pieno analizatorius. Buvo pabrėžta, kad ICAR PT tikslas - padidinti dalyvaujančių šalių laboratorijų skaičių, padidinti komunikavimą tarp šių laboratorijų ir pagerinti ICAR laboratorijų lygiavertiškumą. Konferencijos metu vyko kompanijų (Foss, Bentley Instruments, DHIA, Afimilk, Caisley, Global Animal Management, Tru-Test, Dairy One ir kt.), gaminančių produkciją įvairių gyvūnų rūšių pieno kiekio apskaitai, gyvūnų ženklavimui, duomenų saugojimui ir perdavimui, pieno ūkio kontrolei bei valdymui, pieno mėginių tyrimų automatizavimo įrangos paroda bei naujovių pristatymas.

Dalyvaujant tarptautinėje veikloje gaunama informacija apie naujausias kryptis bei vykdomus darbus analitinių metodų standartizacijoje, teikiami pasiūlymai dėl tyrimo metodų tobulinimo, užmegzti ryšiai su analogiškais pasaulio laboratorijomis bei institucijomis tolimesniam bendradarbiavimui. Tai suteikė galimybę nuosekliai planuoti laboratorijos veiklą tobulinant tyrimų technologijas, gerinant atliekamų tyrimų kokybę, parenkant naujus tyrimų metodus bei siūlant naujas aktualias paslaugas.

2.5.4. Investicijos per ataskaitinį laikotarpį, planuojami investicijų projektai. Bendrovės vadovybė siekia, kad pieno tyrimai būtų atliekami tiksliai ir kokybiškai, kad paslaugų atlikimas ne tik tenkintų užsakovų poreikius, bet ir atitiktų šalies ir ES teisės aktų reikalavimus bei sudarytų palankias sąlygas pieno produktų eksportui vykdyti. Todėl didžiausią investicijų dalį sudaro išlaidos pieno tyrimų prietaisų atnaujinimui, taip pat lėšos automobilių, skirtų pieno mėginių surinkimui bei transportavimui nustatytoje temperatūroje, įsigijimui vietoje susidėvėjusių ir informacinių technologijų tobulinimui. Per 2016 - 2018 m. laikotarpį bendrovės investicijos augo, jos buvo vykdomos savomis lėšomis ir išperkamosios nuomos (finansinio lizingo) būdu. Bendrovės investicijos per ataskaitinį laikotarpį:

Per 2016 m. bendrovė už 614 tūkst. Eur įsigijo: bakterijų skaičiuoklį, pieno sudėties analizatorių, įvairios laboratorinės, kompiuterinės ir kitos įrangos, siekiant efektyviau naudoti energetinius išteklius, modernizavo pastato apšvietimo sistemą.

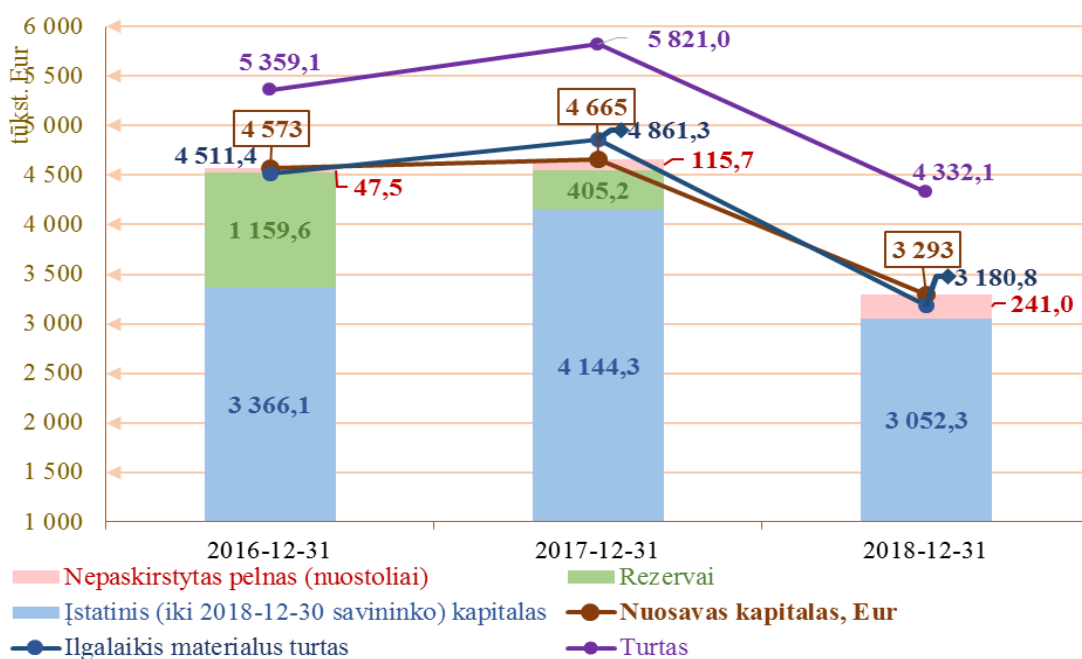
2017 m. bendrovė atnaujino tyrimo įrangą somatinių ląstelių analizatoriumi, bakterijų skaičiuokliu, automobilių parką – dviem transporteriais furgonais mėginių surinkimui ir kitą laboratorinę bei administracinę paskirties įrangą - iš viso už 871 tūkst. Eur. Vykdydant bendrovės veiklos strategijos tikslus ir uždavinius, 2017 m. pradėtas vykdyti naujas investicinis projektas - buvo įdiegtas pašarų tyrimo metodas, įrengta pašarų tyrimų laboratorija ir įsigyta įrangos už 82,2 tūkst. Eur. Per 2018 m. pašarų tyrimo laboratorijai buvo nupirkta įrangos už 35,7 tūkst. Eur. Bendradarbiaujant su Eurofins Scientific grupės Olandų laboratorija per 2018 m. už pašarų tyrimus gauta 35,6 tūkst. Eur pajamų, 2019 m. planuojama uždirbti 76,6 tūkst. Eur pajamų.

2018 m. bendrovės investicijos ilgalaikio turto įsigijimui sudarė 404 tūkst. Eur. Bendrovė atnaujino pieno tyrimo atlikimo įrangą įsigydamą pieno sudėties analizatorių (207 tūkst. Eur), kitą laboratorinę įrangą atnaujio mineralizatoriumi, kratytuvu, vandens vonele, šaldikliu, ir kt. įranga (50 tūkst. Eur). Informacinių technologijų įranga atnaujinta kompiuteriais (17 tūkst. Eur), programine įranga (37 tūkst. Eur). Vietoj senų susidėvėjusių automobilių įsigyti trys nauji automobiliai su temperatūros palaikymo įranga pieno mėginių transportavimui (89,4 tūkst. Eur).

3. 2018 M. FINANSINIAI IR NEFINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI, JŲ ATITIKTIS BENDROVĖS VEIKLOS TIKSLAMS

3.1. Finansiniai veiklos rodikliai.

3.1.1. Turto ir nuosavo kapitalo pokyčiai. Bendrovės turto ir ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pokyčius lėmė 2018 m. gruodžio 31 d. įvykdytas valstybės įmonės pertvarkymas į uždarąją akcinę bendrovę. Bendrovės nuosavo kapitalo dydis sumažėjo nes buvo įregistruotas 3 052,3 tūkst. dydžio įstatinis kapitalas. 2016 m. pabaigoje valstybės įmonės „Pieno tyrimai“ savininko kapitalas sudarė 3 366,1 tūkst. Eur, kuris per 2017 m. buvo padidintas iki 4 144,3 tūkst. Eur. Turto ir nuosavo kapitalo kitimas:

Ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė metų pabaigai, lyginant su ankstesniais laikotarpiais sumažėjo, nes atnaujinto turto vertė nepadengė priskaičiuoto nusidėvėjimo sumos, tačiau didžiąja dalimi sumažėjo dėl turto perkainavimo, kuris buvo atliktas siekiant suformuoti bendrovės įstatinį kapitalą po valstybės įmonės pertvarkymo.

3.1.2. Pagrindiniai finansiniai veiklos rodikliai.

Per pastaruosius tris metus bendrovės veikla buvo pelninga, 2016 m. bendrovė uždirbo 47,5 tūkst. Eur grynojo pelno, 2017 m. – 115,7 tūkst. Eur, o 2018 m. 42,1 tūkst. Eur. 2018 m. bendrovė grynojo pelno uždirbo 12,3 tūkst. Eur (41,3 proc.) daugiau nei planuota, nes patyrė mažiau sąnaudų nei planavo. Bendrovės pagrindiniai finansiniai rodikliai 2016 - 2018 m.:

(3 lentelė)

Rodiklio pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.		Palyginimas, (+;-) punkt.			Palyginimas, proc.		
			planas	ataskaita	2017/2016 m.	2018/2017 m.	2018/2018 m. planu	2017/2016 m.	2018/2017 m.	2018/2018 m. planu
1 Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	3 934,1	4 160,0	4 141	4 015,1	225,9	-144,9	-125,7	5,7	-3,5	-3,0
2 Pardavimo savikaina, tūkst. Eur	-3 034,5	-3 150,7	-3 324	-3 176,3	116,2	25,6	-147,8	3,8	0,8	-4,4
3 Veiklos sąnaudos, tūkst. Eur	-828,7	-867,2	-763	-779,8	38,5	-87,4	16,7	4,6	-10,1	2,2
4 Kitos veiklos rezultatas, tūkst. Eur	3,8	3,6	2	7,4	-0,2	3,8	5,4	-5,3	105,6	270,0
5 Finansinės veiklos sąnaudos, tūkst. Eur	-16,3	-20,7	-21	-19,2	4,4	-1,5	-1,4	27,0	-7,2	-6,8
6 Pelno mokestis, tūkst., Eur	-10,9	-9,3	-5	-5,1	-1,6	-4,2	-0,1	-14,7	-45,2	-1,9
7 Grynasis pelnas (nuostoliai), tūkst. Eur	47,5	115,7	30	42,1	68,2	-73,6	12,3	143,6	-63,6	41,3
8 Pardavimo pajamos vienam darbuotojui (vidut. sąlyg.), tūkst. Eur	31,0	33,3	32,4	32,9	2,3	-0,4	0,5	7,4	-1,2	1,5
9 Grynasis pelningumas, %	1,2	2,8	0,7	1,0	1,6	-1,8	0,3	133,3	-64,3	42,9
10 Pelnas prieš palūkanų sąnaudas ir pelno mokestį (EBIT), tūkst. Eur	76,8	145,7	55,6	66,4	68,9	-79,3	10,8	89,7	-54,4	19,4
11 Pelnas prieš nusidėvėjimo, palūkanų sąnaudas ir pelno mokestį (EBITDA), tūkst. Eur	642,1	651,3	638,5	623,3	9,2	-28,0	-15,2	1,4	-4,3	-2,4
12 EBITDA pelningumas, %	16,3	15,7	15,4	15,5	-0,6	-0,2	0,1	-3,7	-1,3	0,6
13 Turto pelningumas (ROA), %	0,9	2,0	0,5	1,0	1,1	-1,0	0,5	122,2	-50,0	100,0
14 Nuosavo kapitalo pelningumas, %	2,3	3,7	0,8	2,8	1,5	-0,9	2,0	63,4	-24,4	253,6
15 Kritinio likvidumo koeficientas	1,6	1,1	0,9	1,1	-0,5	0,0	0,2	-31,3	0,0	22,2
16 Bendrasis mokumo rodiklis, koef.	6,0	4,0	3,9	3,2	-2,0	-0,8	-0,7	-33,3	-20,0	-17,9
17 Turto apyvartumas	0,7	0,7	0,7	0,9	0,0	0,2	0,2	0,0	28,6	28,6
18 Ilgalaikio turto apyvartumas	0,9	0,8	0,8	1,2	-0,1	0,4	0,4	-11,1	50,0	50,0
19 Nuosavo kapitalo apyvartumas	0,9	0,9	0,9	1,2	0,0	0,3	0,3	0,0	33,3	33,3

2018 m. bendrovė gavo 4015,1 tūkst. Eur pardavimo pajamų, kurios, palyginus su 2017 m. pajamomis, sumažėjo -144,9 tūkst. Eur (-3,5 proc.). Pagrindinė pajamų sumažėjimo priežastis – privalomųjų į rinką tiekiamo pieno tyrimų skaičiaus mažėjimas – 242,6 tūkst. vnt. (-7,0 proc.), lyginant su 2017 m.

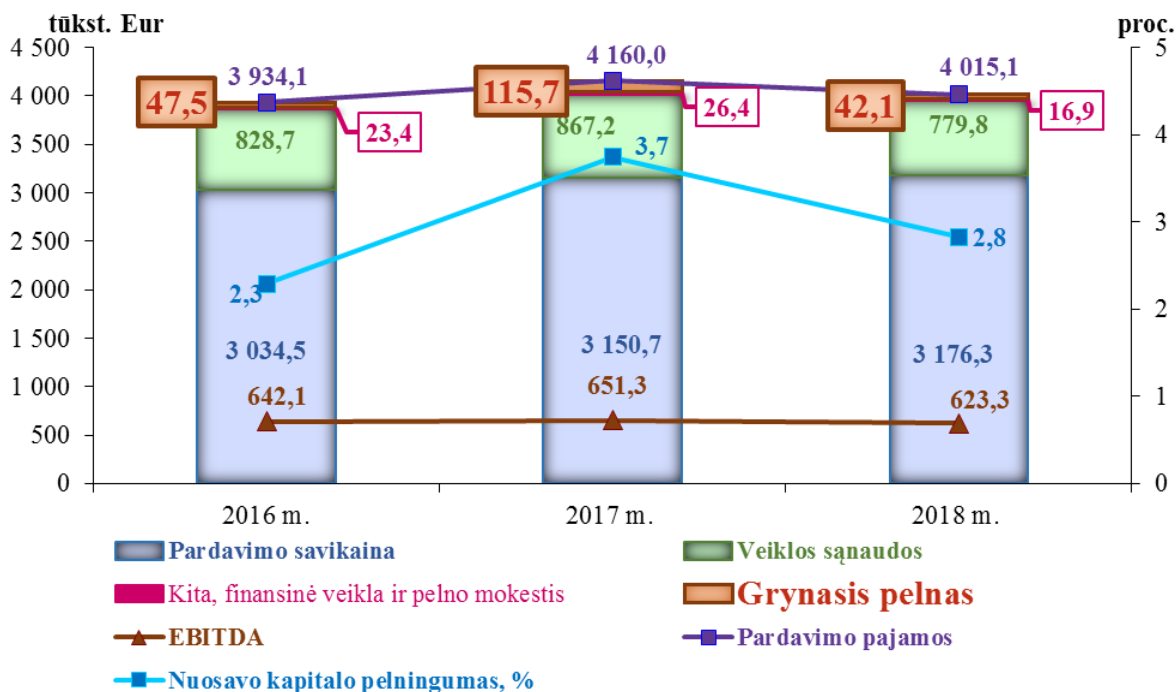
Bendrovės pardavimo savikaina 2018 m. sudarė 3 176,3 tūkst. Eur ir, palyginti su 2017 m., buvo 25,6 tūkst. Eur (0,8 proc.) didesnė. Padidėjimą nulėmė didesnės ilagalaikio turto nusidėvėjimo, patalpų remonto išlaidos. 2018 m. buvo patirta daugiau sąnaudų, susijusių su pašarų tyrimų atlikimo aptarnavimo paslaugomis, kadangi 2018 m. pašarų tyrimų atlikta 1269 vnt. daugiau, negu 2017 m. Tačiau 2018 m. pardavimo savikainą, lyginant su planuota savikaina, sumažinome 147,8 tūkst. Eur (-4,4 proc.).

Kadangi bendrovė 2018 m. uždirbo daugiau grynojo pelno, nei planavo, jos pelningumo rodikliai, lyginant su planuotais, taip pat pagerėjo. Jeigu turto planinis pelningumas buvo 0,5 proc., nuosavo kapitalo pelningumas – 0,8 proc., tai 2018 m. pasiekti šie rodikliai padidėjo atitinkamai iki 1,0 proc. ir 2,8 proc.

Mokumo rodikliai šiek tiek pablogėjo, nes didėjo finansinės nuomos įsipareigojimai kredito įstaigoms už įsigytą pieno tyrimo įrangą ir automobilius mėginių surinkimui lizingo būdu. Tačiau šie rodikliai yra pakankamai geri ir bendrovės gebėjimas grąžinti skolas yra geras.

Bendrovė savo veiklą skiria į dvi pagrindines grupes, tai į pieno sudėties ir kokybės tyrimų paslaugas, skirtas privalomųjų pieno tyrimų atlikimą ir į papildomai vykdomą veiklą (pieno sudėties ir kokybės tyrimai vykdant užsakymus, kitos paslaugos ir pardavimai), kuri susijusi su pieno tyrimų veikla ir yra reikalinga, siekiant užtikrinti ir stiprinti vieningą pieno tyrimų sistemą šalyje bei efektyviau ją panaudoti. Privalomiesiems tyrimams įmonė priskiria Pieno supirkimo taisyklėse nustatytu dažnumu privalomų pieno supirkėjams paimti superkamo pieno, pieno gamintojų tiesiogiai į rinką tiekiamo pieno ir UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolės“ kiekvienos tiriamos veislininkystės tikslais karvės pieno mėginių ištyrimą. Bendrovė, atlikdama privalomus tyrimus, uždirba 74-75 proc. nuo visų pajamų, kurių trečdalį apmoka valstybė biudžeto lėšomis. Todėl nustatant pieno tyrimų kainas, įskaičiuojamas tik būtinas veiklos tęstinumui užtikrinti pelno dydis. Bendrovės nuosavo kapitalo grąža 2016 metais buvo 2,3 proc., 2017 m. – 3,7 proc., 2018 m. – 2,8 proc.

Bendrovės pagrindinių finansinių rodiklių kitimas:

3.2. Bendrovės pardavimų rodikliai.

(4 lentelė)

Rodiklio pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.		Palyginimas, (+;-punkt.)			Palyginimas, proc.		
			planas	faktas	2017/2016 m.	2018/2017 m.	2018/2018 m. planu	2017/2016 m.	2018/2017 m.	2018/2018 m. planu
1. Atliktų pieno tyrimų skaičius/ <i>Pieno pardavėjų skaičius</i> , tūkst. vnt.	4 287,8 24,8	3 997,5 22,3	3 918,6 21,5	3 765,1 19,9	-290,3 -2,5	-232,4 -2,4	-153,5 -1,6	-6,8 -10,1	-5,8 -10,8	-3,9 -7,4
2. Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	3 934,1	4 160,0	4 140,8	4 015,1	225,9	-144,9	-125,7	5,7	-3,5	-3,0
3. Pajamos už papildomus tyrimus ir paslaugas nuo visų pradavimų, proc.	26,4	25,4	24,8	26,9	-1,0	1,5	2,1	-3,8	5,9	8,5
4. Tyrimo metodų skaičius, vnt.	25	26	26	26	1,0	0,0	0,0	4,0	0,0	0,0
iš jų: akredituoti	17	17	17	17	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

3.2.1. Atliktų tyrimų ir kitų paslaugų apimtys.

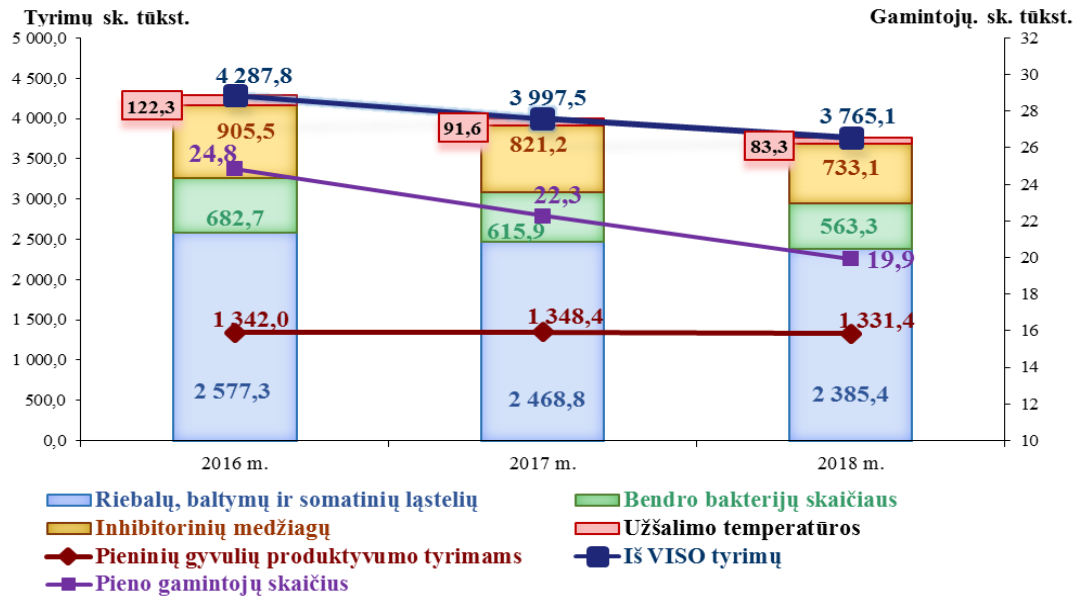
Iš viso įprastinių pieno sudėties ir kokybės tyrimų bendrovė 2018 m. atliko 3 765,1 tūkst. vnt. 2017 m. – 3 997,5 tūkst. vnt., 2016 m. – 4 287,8 tūkst. vnt. Per tris pastaruosius metus tyrimų skaičius sumažėjo 522,7 tūkst. vnt. (-12,2 proc.), sumažėjus pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, skaičiui 4,9 tūkst. (-19,8 proc.).

UAB „Pieno tyrimai“ atliktų įprastinių pieno tyrimų kitimas 2016-2018 m.

(5 lentelė)

Tyrimų pavadinimas	Atlikta tyrimų tūkst. vnt.				Palyginimas, (+; -punkt.)			Palyginimas, proc.		
	2016 m.	2017 m.	2018 m.		2017/2016 m.	2018/2017 m.	2018/2018 m. planu	2017/2016 m.	2018/2017 m.	2018/2018 m. planu
planas	atas-kaita									
<i>Įprastiniai pieno sudėties ir kokybės tyrimai (privalomi, papildomi, kiti užsakomieji)</i>										
Riebalų, baltymų ir somatinių ląstelių	1 235,3	1 120,4	1 073,6	1 054,0	-114,9	-66,4	-19,6	-9,3	-5,9	-1,8
Bendro bakterijų skaičiaus	682,7	615,9	591,7	563,3	-66,8	-52,6	-28,4	-9,8	-8,5	-4,8
Inhibitorinių medžiagų	905,5	821,2	787,7	733,1	-84,3	-88,1	-54,6	-9,3	-10,7	-6,9
Užšalimo temperatūros	122,3	91,6	95,9	83,3	-30,7	-8,3	-12,6	-25,1	-9,1	-13,1
IŠ viso	2 945,8	2 649,1	2 548,9	2 433,7	-296,7	-215,4	-115,2	-10,1	-8,1	-4,5
<i>Įprastiniai pieno sudėties ir kokybės tyrimai pieninių gyvulių produktyvumo tyrimams</i>										
Riebalų, baltymų, somatinių ląstelių ir urėjos tyrimas	1 342,0	1 348,4	1 369,7	1 331,4	6,4	-17,0	-38,3	0,5	-1,3	-2,8
IŠ VISO tyrimų	4 287,8	3 997,5	3 918,6	3 765,1	-290,3	-232,4	-153,5	-6,8	-5,8	-3,9
Pieno pardavėjų (gamintojų) skaičius, tūkst. vnt.	24,8	22,3	21,5	19,9	-2,5	-2,4	-1,6	-10,1	-10,8	-7,4

Tiek privalomų superkant pieną pagal Pieno supirkimo taisykles, tiek pieno gamybos ūkiams dalyvaujantiems veislininkystės sistemoje, tiek papildomų pieno tyrimų ir visų kitų teikiamų paslaugų apimtys, jų diversifikacija bei veiklos plėtra tiesiogiai susiję su šalies pieno sektoriaus kitimo tendencijomis, veiklos apimtimis ir vykdoma politika. Pastoviai mažėjant pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, ir pieninių karvių skaičiui, mažėja bendrovės atliekamų privalomųjų ir papildomų pieno sudėties ir kokybės tyrimų skaičius bei kitos teikiamos paslaugos ir pardavimai. Bendrovė pieno tyrimų 2018 m. atliko 153,5 tūkst. vnt. (-3,9 proc.) mažiau nei planavo, nes mažiau pieno gamintojų pardavė pieną, kurio sudėties ir kokybės tyrimus atlieka UAB „Pieno tyrimai“. Sumažėjus karvių skaičiui, pieno tyrimų pieninių gyvulių produktyvumo tyrimų tikslais 2018 m. atlikta 38,3 tūkst. vnt. (-2,8 proc.) mažiau, nei planuota.

Pieno tyrimai, kurie skirti tiesiogiai į rinką (parduodama turguose, pieno pardavimo automatuose, mokyklose ir pan.) tiekiamo pieno ir jo produktų sudėties ir kokybės kontrolei, bendrovėje sudaro nedidelę dalį atliekamų tyrimų. Šie tyrimai atliekami kartą per ketvirtį kiekvienam pieno gamintojui, tiesiogiai parduodančiam pieną ir jo produktus. Tokių tyrimų atlikome 4,2 tūkst. vnt., vidutiniškai 260 pieno gamintojams. Į šį tyrimų skaičių neįtraukti tyrimai tiems pieno gamintojams, tiesiogiai parduodantiems į rinką pieną ir jo produktus, kurių pieno tyrimai atliekami iš kiekvienos parduodamo pieno siuntos.

Eilę metų iš turimų pieno mėginių formuojami mėginiai leukozės ir bruceliozės tyrimui, kurie siunčiami tyrimui į Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą, vykdamas Gyvūnų užkrečiamų ligų kontrolės programą. Per 2018 m. buvo suformuota 117,2 tūkst. vnt. mėginių, tai yra 69,6 proc. daugiau, negu 2017 m. Ši paslauga aktuali pieno gamintojams, siekiantiems sveikos bandos statuso.

Pieno ūkių gyvulių bandų sveikatingumo gerinimui atliekame mastito sukėlėjų nustatymo tyrimus mikrobiologiniu ir Polimerazinės grandininės reakcijos (PGR) metodais. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos užsakymu PGR metodu 2016 m. buvo ištirti 4,0 tūkst. vnt., 2017 m. – 3,4 tūkst. vnt. ir 2018 m. – 2,2 tūkst. vnt. superkamo pieno mėginiai. Vadovaujantis tyrimų rezultatais, buvo siekiama išsiaiškinti patogeninių (užkrečiamų) mikroorganizmų paplitimo lygį pieno bandose.

Gaminamo pieno kokybė ir sudėtis didžiąja dalimi priklauso nuo tinkamo pieninių gyvulių šėrimo. Todėl siekiant gaminti aukštos kokybės pieno žaliavą ir gerinti gyvulių sveikatingumą svarbu tinkamai sudaryti tinkamą šėrimo racioną. Tai įmanoma atlikti žinant pašarų mitybinę vertę. Nuo 2017 m. įdiegus pašarų tyrimą NIRS metodu, 2018 m. pašarų tyrimų atlikta 1500 vnt.

UAB „Pieno tyrimai“ atliktų pieno tyrimų skaičiaus ir paslaugų kitimas 2016- 2018 m.

(6 lentelė)

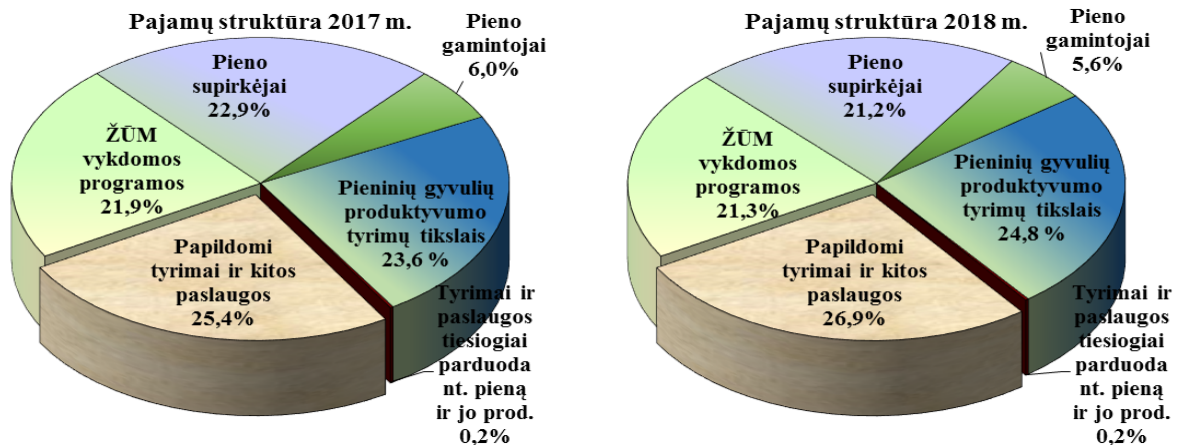
Pavadinimas		Tyrimų ir kt. paslaugų skaičius, tūkst. vnt.				Palyginimas, (+;- punkt.)			Palyginimas, proc.			
		2016 m.	2017 m.	2018 m.		2017/ 2016 m.	2018/ 2017 m.	2018/ 2018 m. planu	2017/ 2016 m..	2018/ 2017 m.	2018/ 2018 m. planu	
				planas	ataskaita							
Privalomi tyrimai	Iprastiniai pieno tyrimai	<i>Pagal Pieno supirkimo taisyklių reikalavimus</i>	2 351,1	2 116,8	2 034,5	1 891,7	-234,3	-225,1	-142,8	-10,0	-10,6	-7,0
		<i>Pieninių gyvulių produktyvumo tyrimams</i>	1 342,0	1 348,4	1 369,7	1 331,4	6,4	-17,0	-38,3	0,5	-1,3	-2,8
		<i>Tyrimai gamintojams tiesiogiai į rinką tiekiantiems pieną ir jo produktus</i>	4,9	4,7	4,7	4,2	-0,2	-0,5	-0,5	-4,1	-10,6	-10,6
		<i>Iš viso privalomųjų tyrimų</i>	3 698,0	3 469,9	3 408,9	3 227,3	-228,1	-242,6	-181,6	-6,2	-7,0	-5,3
Papildoma bendrovės veikla	Iprastiniai papildomų tyrimų	<i>Papildomi tyrimai per bendrą sistemą</i>	376,7	314,1	309,9	301,8	-62,6	-12,3	-8,1	-16,6	-3,9	-2,6
		<i>Tyrimai Latvijos ūkio subjektams</i>	64,5	61,9	61,2	58,4	-2,6	-3,5	-2,8	-4,0	-5,7	-4,6
		<i>Papildomi tyrimai (EKA ir komercinės sutartys)</i>	148,6	151,6	138,5	177,6	3,0	26,0	39,1	2,0	17,2	28,2
		<i>Iš viso papildomų tyrimų</i>	589,8	527,6	509,6	537,8	-62,2	10,2	28,2	-10,5	1,9	5,5
		<i>IŠ VISO tyrimų</i>	4 287,8	3 997,5	3 918,5	3 765,1	-290,3	-232,4	-153,4	-6,8	-5,8	-3,9
Papildoma bendrovės veikla	Kiti tyrimai ir paslaugos	Vienkartiniai indeliai	3 185,9	2927,4	2 772,0	2 730,9	-258,5	-196,5	-41,1	-8,1	-6,7	-1,5
		Mėginių formavimas ligų tyrimui	58,2	69,1	61,2	117,2	10,9	48,1	56,0	18,7	69,6	91,5
		Chloramfenikolio nustatymas	1,3	1,3	1,2	1,1	0,0	-0,2	-0,1	0,0	-15,4	-8,3
		Tetraciklino tyrimas	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	-100,0		
		Inhibitorinių mdžiagų tyrimas ROSA metodu	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Karvių veršingumo nustatymo tyrimai	1,9	2,8	2,4	3,7	0,9	0,9	1,3	47,4	32,1	54,2
		Mastito sukėlėjų identifikavimas PGR metodu	4,0	3,4	1,7	2,2	-0,6	-1,2	0,5	-15,0	-35,3	29,4
		Pašarų tyrimai	0,0	0,2	2,0	1,5	0,2	1,3	-0,5			-25,0
		Derinimo rinkiniai	0,2	0,2	0,2	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	50,0	50,0
		Kontroliniai mėginiai	45,9	45,9	47,5	48,1	0,0	2,2	0,6	0,0	4,8	1,3
		Mastito sukėlėjų nustatymas	1,9	2,7	2,2	2,7	0,8	0,0	0,5	42,1	0,0	22,7
		Tarplaboratoriniai tyrimai ir tyrimai pamatiniais metod.	0,4	0,5	0,4	0,5	0,1	0,0	0,1	25,0	0,0	25,0
<i>Pieno pardavėjų (gamintojų) skaičius, tūkst. vnt. (nuo šio skaičiaus priklauso privalomųjų tyrimų apimtys)</i>		24,8	22,3	21,5	19,9	-2,5	-2,4	-1,6	-10,1	-10,8	-7,4	

Kitų bendrovės atliekamų komercinių tyrimų skaičius 2018 m. augo, lyginant su 2017 m.:

- 17,2 proc. daugėjo papildomų tyrimų užsakovams pageidaujant pagal atskiras sutartis ir parduodant paslaugas pavieniams ūkininkams;
- 32,1 proc. didėjo karvių veršingumo nustatymo tyrimų;
- 54,8 proc. daugėjo parduodamų pieno supirkėjų tyrimų laboratorijoms kontrolinio pieno mėginių ir derinimo rinkinių.

3.2.2. Pardavimo pajamų struktūra ir kitimas.

Bendrovė 2018 m. uždirbo 4 015,1 tūkst. Eur, 2017 m. - 4 160,0 tūkst. Eur, 2016 m. - 3 934,1 tūkst. Eur pajamų. Didžiąją dalį visų bendrovės uždirbamų pajamų 2018 m. sudarė pajamos už atliekamus privalomus pieno gamintojams ir pieno supirkėjams įprastinius pieno sudėties ir kokybės tyrimus - 73,1 proc., o kitą dalį 26,9 proc. - pajamos už atliekamus papildomai užsakomus įprastinius ir kitus pieno tyrimus bei kitas su pieno tyrimais susijusias paslaugas. Atlikdama Žemės ūkio ministerijos užsakomus pieno tyrimus pieno žaliavos saugos ir kokybės stebėsenos bei kontrolės tikslais bendrovė 2018 m. gavo 21,3 proc. nuo visų pajamų, o 2017 m. atitinkamai - 21,9 proc. Pieno žaliavos supirkėjų mokama dalis 2018 m. sudarė 21,2 proc. visų pajamų, o 2017 m. atitinkamai - 22,9 proc. Pieno gamintojų mokama dalis taip pat išliko panaši ir svyruoja apie 6 proc. nuo visų gautų pajamų.

Bendrovės pajamos 2018 m., lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 144,9 tūkst. Eur (-3,5 proc.), iš jų pajamos už tyrimus, atliekamus pagal Pieno supirkimo taisyklių reikalavimus mažėjo 225,1 tūkst. Eur (-8,7 proc.), už pieninių gyvulių produktyvumo tyrimo tikslais atliekamus pieno riebalų, baltymų, somatinių ląstelių, laktozės ir urėjos tyrimus – mažėjo 26,5 tūkst. Eur (-10,6 proc.). Pajamos, gaunamos iš pieno supirkėjų 2018 m., lyginant su 2017 m. laikotarpio pajamomis sumažėjo 101,2 tūkst. Eur (-10,6 proc.). Iš pieno gamintojų gaunamos pajamos 2018 m. mažėjo 26,5 tūkst. Eur (-10,6 proc.) lyginant su 2017 m.

Pajamų už kitus pieno tyrimus ir paslaugas 2018 m. bendrovė uždirbo 2,4 proc. (13,9 tūkst. Eur) daugiau nei praėjusiais metais ir 4,0 proc. (22,4 tūkst. Eur) daugiau nei planuota. Šių pajamų padidėjimą įtakoją tai, kad 32,1 proc. daugiau buvo atlikta karvių veršingumo nustatymo iš pieno tyrimų, suformuota 69,6 proc. daugiau pieno mėginių ligų tyrimams atlikti - atitinkamai lyginant šių metų minėtų tyrimų ir paslaugų duomenis su praėjusių metų to pačio laikotarpio duomenimis. Taip pat per ataskaitinį laikotarpį iširta 1 500 vnt. pašarų mėginių.

Nors pajamos iš papildomos bendrovės veiklos augo 2,1 proc. lyginant su 2017 m., tačiau tai ženkliai neįtakoją bendrovės 2018 m. uždirbtų pajamų, kadangi jos apima tik 18,9 proc. pajamų bendroje pajamų struktūroje.

Pajamų ir jos struktūros kitimas pateikiamas lentelėje:

UAB „Pieno tyrimai“ pajamų ir jų struktūros kitimas 2016 - 2018 m.

(7 lentelė)

Pavadinimas		Pajamų suma, tūkst. Eur				Palyginimas, proc.			Struktūra, proc.		
		2016 m.	2017 m.	2018 m. planas	2018 m.	2017/2016 m.	2018/2017 m.	2018/2018 m. planu	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Privalomi tyrimai	1.1. Pagal pieno supirkimo taisyklių reikalavimus atliekami tyrimai	1995,5	2 115,4	2 078,1	1 931,9	6,0	-8,7	-7,0	50,7	50,8	48,1
	iš jų:										
	Valstybės reikmėms (ŽŪM sutartis)	909,7	911,8	923,2	856,0	0,2	-6,1	-7,3	23,1	21,9	21,3
	Pieno supirkėjai	859,2	954,0	916,4	852,8	11,0	-10,6	-6,9	21,8	22,9	21,2
	Pieno gamintojai (pardavėjai)	226,6	249,6	238,5	223,1	10,1	-10,6	-6,5	5,8	6,0	5,6
	1.2. Tyrimai, atliekami gyvulių produktyvumo tyrimams	893,8	981,5	1 027,2	998,6	9,8	1,7	-2,8	22,7	23,6	24,8
	1.3. Tyrimai ir paslaugos tiesiogiai parduodant pieno prod.	6,4	7,1	7,1	6,3	10,9	-11,3	-11,3	0,2	0,2	0,2
IŠ VISO	pajamos už PRIVALOMUS tyrimus (1.1+1.2+1.3)	2 895,7	3 104,0	3 112,4	2936,8	7,2	-5,4	-5,6	73,6	74,6	73,1
Papildoma veikla	1.4. Pieno tyrimai užsakovams pageidaujant	462,3	487,5	468,3	495,9	5,5	1,7	5,9	11,8	11,7	12,4
	iš jų:										
	Papildomi tyrimai per bendrą sistemą	291,4	290,4	287,1	277,9	-0,3	-4,3	-3,2	7,4	7,0	6,9
	Tyrimai ir paslaugos Latvijos ūkiams	49,2	47,0	47,7	44,3	-4,5	-5,7	-7,1	1,3	1,1	1,1
	Papildomi tyrimai (EKA ir komercinės sutartys)	21,7	150,1	133,5	173,7	23,3	15,7	30,1	3,1	3,6	4,4
	1. Iš viso pajamos už įprastinius pieno tyrimus (1.1+1.2+1.3+1.4)	3 358,0	3 591,5	3 580,7	3 432,7	7,0	-4,4	-4,1	85,4	86,3	85,5
	2. Kitos paslaugos										
	Mėginių surinkimas iš gamintojų	109,8	93,8	90,6	92,6	-14,6	-1,3	2,2	2,8	2,3	2,3
	Vienkartiniai indeliai	152,9	140,5	138,6	134,1	-8,1	-4,6	-3,2	3,9	3,4	3,3
	Mėginių formavimas ligų tyrimui	18,7	23,3	20,8	43,7	24,6	87,6	110,1	0,5	0,6	1,1
	Chloramfenikolio nustatymas	23,0	22,0	20,1	19,0	-4,3	-13,6	-5,5	0,6	0,5	0,5
	Tetraciklino tyrimas	1,7				-100,0			0,0	0,0	0,0
	Inhibitorinių maziųjų tyrimas ROSA met.	0,9	1,4	1,3	1,1	55,6	-21,4	-15,4	0,0	0,0	0,0
Mastito sukėlėjų identifikavimas PGR	117,9	105,4	55,4	73,9	-11	-29,9	33,4	3,0	2,5	1,8	
Mastito sukėlėjų nustatymas	10,7	15,5	12,8	15,1	44,9	-2,6	18,0	0,3	0,4	0,4	
Karvių veršingumo nustatymo tyrimai	8,1	12,2	10,2	14,7	50,6	20,5	44,1	0,2	0,3	0,4	
Pašarų tyrimas		5,3	51,1	35,6		100	100	0,0	0,1	0,9	
Derinimo rinkiniai	16,7	19,1	17,9	19,4	14,4	1,6	8,4	0,4	0,5	0,5	
Kontroliniai mėginiai	50,0	71,2	73,6	74,6	42,4	4,8	1,4	1,3	1,7	1,9	
Tarplaboratoriniai tyrimai ir tyrimai pamatiniais metodais	2,6	2,8	2,6	2,8	7,7	0,0	8	0,1	0,1	0,1	
Kiti pardavimai (etiketės, br.kodai, dėžutės ir pan.)	63,1	56,0	65,0	55,8	-11,3	-0,4	-14,2	1,5	1,3	1,3	
2. Iš viso pajamos už kitas paslaugas	576,1	568,5	560,0	582,4	-1,3	2,4	4,0	14,6	13,7	14,5	
IŠ VISO pajamos už PAPILDOMĄ veiklą (1.4+2)	1 038,4	1 056,0	1 028,3	1 078,3	1,7	2,1	4,9	26,4	25,4	26,9	
IŠ VISO pajamų (1+2)		3 934,1	4160,0	4 140,7	4 015,1	5,7	-3,5	-3,0	100,0	100,0	100,0

3.3. Veiklos strategijos tikslų įgyvendinimas.

(8 lentelė)

Strateginė kryptis		Strateginių tikslų rodikliai	Mato vnt.	2018 m. planas	2018 m. faktas	2021 m. planas	Pastaba
Suinteresuota šalis	strateginis tikslas						
1. EFEKTYVINTI BENDROVĖS VEIKLĄ							
Savininkas	1.1. Modernus energetinis ūkis	Veiklos rentabilumas	proc.	1,2	1,2	4,0	
	1.2. Optimizuoti veiklos procesai	Bendrojo pelno marža	proc.	19	20,9	22	
2. UŽSAKOVO POREIKIUS TENKINANČIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO UŽTIKRINIMAS							
Užsakovai	2.1. Įdiegti nauji tyrimo metodai ir technologijos	Naujų tyrimo metodų ir technologijų skaičius	vnt.			1	2018 metais vyko pasiruošimas naujo metodo diegimui
	2.2. Paslaugų, teikiamų pieno sektoriaus dalyviams, diversifikavimas	Užsakovo pasitenkinimo augimas	proc.	10	10,1	10	
3. UŽTIKRINTI DARBUOTOJŲ REIKIAMŲ KOMPETENCIJŲ VYSTYMĄ							
Darbuotojai	3.1. Patobulinta vidinių įmonės veiklos procesų vadyba	Veiklos sąnaudų ir pajamų santykis	proc.	18	19,4	17	
	3.2. Išlaikyta aukšta darbuotojų techninė kompetencija	Mokymo plano vykdymas	proc.	90	94	90	

4. SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS INICIATYVOS.

Bendrovė realizuoja savo socialinę atsakomybę remdamasi savo vizija, misija, vertybėmis bei strateginiais tikslais, vykdydama kryptingą veiklą šiose keturiuose svarbiausiose srityse: santykiuose su darbuotojais ir visuomene, aplinkosaugoje bei veikla rinkoje. Įmonė veikia ir veiklą vykdo pagal etiškos ir atsakingos veiklos standartus ir laikomasi darnaus vystymosi principų.

Darbuotojai įtraukiami į veiklos procesus, skatinant atvirą tarpusavio dialogą tarp visų valdymo grandžių, ugdant kompetencijas, gerinant darbo ir aplinkos sąlygas. Bendrovėje laikomasi tolerancijos pagal amžių, lytį, rasę, religiją, užtikrinamos lygios darbuotojų galimybės ir teisės.

Aplikosauga. Bendrovėje siekiama mažinti neigiamą poveikį aplinkai bei įgyvendinti taršos prevencijos priemones, kad vykdoma veikla nekeltų nepageidaujamos įtakos gamtai. Laboratorija dirba pagal gerą profesinę praktiką, visi tyrimai atliekami pagal tarptautiniu mastu pripažintus metodus, griežtai laikantis tyrimų metodų reikalavimų, vadovaujantis kokybės sistemos dokumentais bei reikiamu techniniu lygiu, užtikrinant minimalų išteklių vartojimą. Įsigijamos tik kokybiškos, sertifikuotos ir tik iš patikimų tiekėjų tyrimo medžiagos, priemonės ir kt. medžiagos ir atsargos. Vykdomi žalieji pirkimai, į viešojo pirkimo sąlygas įtraukiant vieną ar kelis aplinkosaugos kriterijus, pasirenkant prekes ne tik pagal jų kainą ir kokybę, bet ir daromą mažesnę poveikį

aplinkai.

Santykių su visuomene srityje kuriamas ir palaikomas nuolatinis bendradarbiavimas, grindžiamas bendrais darnaus vystymosi interesais. Įvertinant mokslo svarbą darniam vystymuisi, bendradarbiaujama su mokslininkais, jiems sudaromos sąlygos atlikti mokslinius darbus. Skatinama jaunimo profesinė veikla, aktyviai bendradarbiaujama su aukštosiomis mokyklomis, akademinė bendruomene, sudaromos sąlygos apsilankyti bendrovėje ar studentams atlikti praktiką. Aktyviai dalyvaujama visuomeninėje veikloje, vykdoma švietėjiška veikla. Bendrovės veikla – skaidri. Bendrovė netoleruoja bet kokių korupcijos formų ir siekia užkirsti joms kelią.

Bendrovė propaguoja etišką ir sąžiningą bendradarbiavimą su užsakovais, tiekėjais, siekia užtikrinti, kad visa informacija būtų pateikiama aiškiai ir suprantamai, būtų savalaikė.

Siekdama būti socialiai atsakinga bendrove, UAB „Pieno tyrimai“ skatina savo darbuotojus nelikti abejingiems likimo nuskriaustiems vaikams ar sergantiesiems. Kasmet bendrovėje organizuojamos socialinės akcijos. 2018 m trečią kartą dalyvauta TV3 televizijos ir AB „SEB bankas“ organizuojamoje akcijoje „Pyragų diena“. Jos metu surinktos lėšos buvo skirtos LSMU Kauno klinikų filialui Vaikų reabilitacijos ligoninei „Lopšelis“ logopedinėms ugdymo priemonėms įsigyti. Pasaulinės knygos dienos proga bendrovės darbuotojai noriai dalyvavo labdaringoje akcijoje „Pasidalinkime knyga“, o visos surinktos knygos buvo padovanotos kaimynystėje įsikūrusiems Kauno kartų namams.

5. VEIKLOS PLANAI

5.1. Misija, vizija, vertybės, strateginės kryptys ir tikslai.

UAB „Pieno tyrimai“ misija - patikima, nešališka, akredituota tyrimų laboratorija, dirbanti drauge su visais pieno sektoriaus dalyviais žalio pieno saugos, kokybės, sudėties bei tvarumo srityje.

UAB „Pieno tyrimai“ vizija - lyderiaujanti šalies bendrovė, teikianti technologiškai pažangiausią tyrimų ir su jais susijusių kitų paslaugų spektrą pieninkystės sektoriui.

UAB „Pieno tyrimai“ vertybės – profesionalumas, atsakomybė ir inovatyvumas.

Profesionalumas – tai siekimas:

- vadovautis geros laboratorinės praktikos principais;
- remtis įgyta patirtimi ir nuolatiniu kvalifikacijos kėlimu;
- dalintis žiniomis bei įgyta patirtimi su klientais, kolegomis ir partneriais.

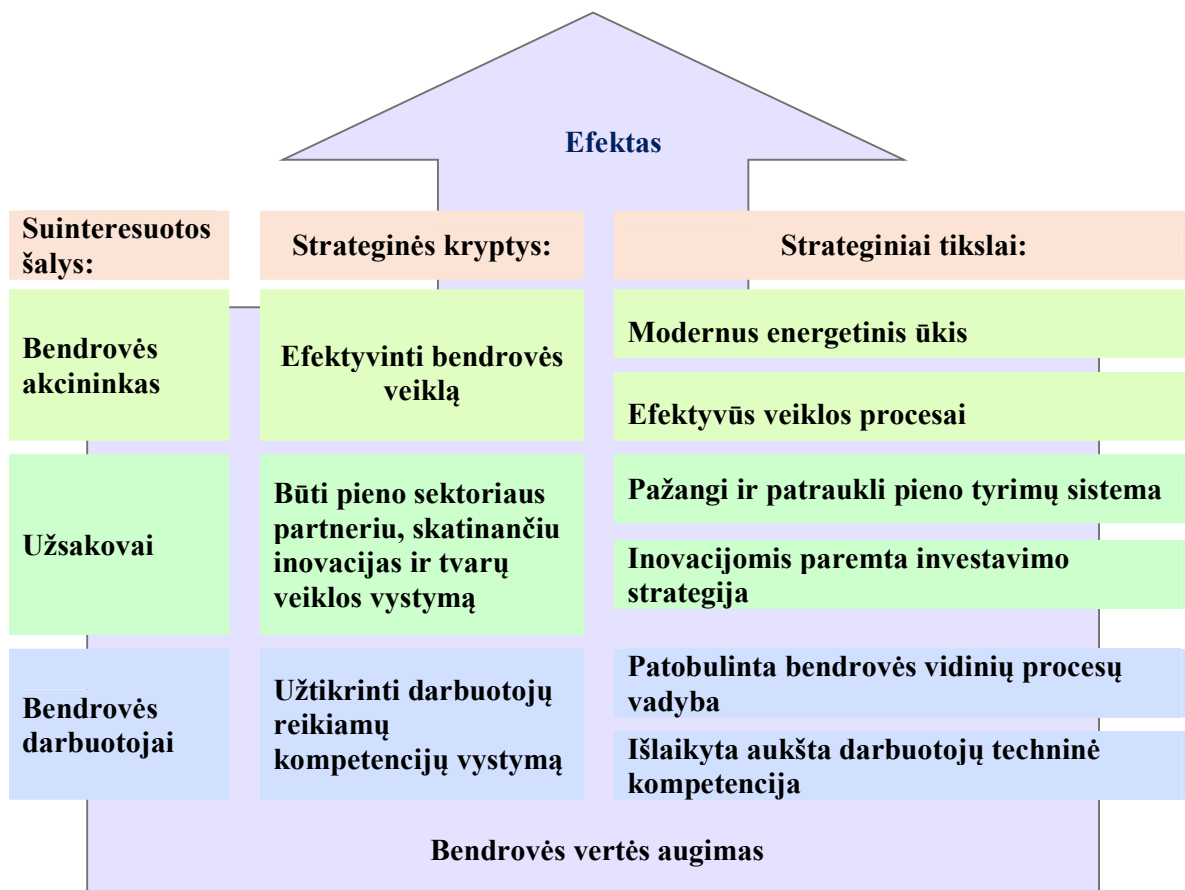
Atsakomybė – tai siekimas:

- profesionaliai, kokybiškai ir nešališkai dirbti su užsakovais ir partneriais;
- kurti šiltus, pagarbius santykius su aplinkiniais;
- būti socialiai atsakingais: vadovautis pagarbos žmogui, visuomenei ir gamtai vertybiniais bei skaidrios veiklos principais.

Inovatyvumas – tai siekimas:

- ieškoti naujų, pažangesnių darbo priemonių ir metodų;
- būti atviriems naujovėms ir pažangai;
- diegti inovacijas bendrovės konkurencinio pranašumo didinimui.

Bendrovėje siekdama didinti kuriamą vertę, atsižvelgs į bendrovės veikla suinteresuotų šalių lūkesčius ir sieks įgyvendinti šias **strategines kryptis**:

Strateginės kryptys užtikrina bendrovės veiklos tęstinumą. Jomis siekiama įgyvendinti tikslingus ir tęstinius pokyčius, kurie didintų bendrovės vertę.

Būtent veiklos efektyvumo didinimas bus viena svarbiausių bendrovės veiklos krypčių. Numatoma auginti bendrovės vertę optimizuojant veiklos procesus, modernizuojant technologijas.

Užsakovų pasitenkinimo augimo sieksime diegdami naujas paslaugas, tyrimo metodus ir technologijas, kurie tenkintų lūkesčius gauti aukštesnės sudėties ir kokybės pieno žaliavą bei užtikrintų konkurencingų pieno produktų gamybą ir jų eksporto sąlygas.

Bendrovės sėkmingas strategijos pagrindas yra didelis darbuotojų įsitraukimas, aukšta darbuotojų kompetencija ir subalansuota veiklos procesų vadybos sistema. Todėl numatome užtikrinti darbuotojų kompetencijų vystymą, tobulindami vidinių bendrovės veiklos procesų vadybą ir vystydami darbuotojų technines kompetencijas.

Siekiant įgyvendinti strategines kryptis, nustatyti pagrindiniai strateginiai tikslai, atsižvelgiant į bendrovės veikla suinteresuotų šalių lūkesčius, 2019 – 2022 metų laikotarpiui:

(9 lentelė)

Strateginės kryptys:	Strateginiai tikslai:	Apibūdinimas
Bendrovės akcininkas 1. Efektyvinti bendrovės veiklą	1.1. Modernus energetinis ūkis	Šis strateginis tikslas prisideda prie ES energetikos sąjungos strateginio prioriteto efektyviai vartoti energiją. Bendrovė sieks pagerinti bendrovės pastatui eksploatuoti reikalingos energijos vartojimo efektyvumą, sumažinti energetinių išteklių praradimus. Numatoma mažinti oro sąlygų kaitos poveikį laboratorijos mikroklimato rodiklių stabilumui ir užtikrinti jų atitikimą vadybos sistemos nustatytiems reikalavimams, užtikrinti Lietuvos higienos normose nurodytų temperatūros, santykinio oro drėgnumo, minimalaus šviežio oro kiekio parametrus, ko pasekoje gerėja ne tik žmonių darbingumas, bet ir mažėja energetinių išteklių sunaudojimas.
	1.2. Optimizuoti veiklos procesai	Mažėjant atliekamų pieno tyrimų skaičiui, svarbu užtikrinti turimų resursų optimalų panaudojimą. Strateginiu laikotarpiu numatoma: - optimizuoti mėginių surinkimo sistemą; - mažinti mėginių indentifikavimo darbo sąnaudas; - suprogramuoti ir įdiegti Integralią laboratorijos valdymo informacinę sistemę (ILVIS) Oracle sistemoje.
Užsakovai 2. Užsakovo poreikius tenkinančių paslaugų teikimo užtikrinimas	2.1. Sukurta pažangi ir patraukli pieno tyrimų sistema	Numatoma plėsti atliekamų pieno mėginių tyrimų ir su jais susijusių paslaugų spektrą: - atlikti urėjos ir laktozės tyrimo pamatiniais metodais galimybių analizę; - plėsti pašarų tyrimų sistemą; - suteikti klientams patogesnę ir greitesnę būdą atlikti paslaugų užsakymą ir atsiskaitymą už paslaugas bei prekes naudojantis internetu ir išmanaus mobilaus ryšio galimybėmis; - toliau palaikyti turimą bendrovės akreditaciją žalio pieno mėginių tyrimui akredituojant bendrovę naujo standarto LST EN ISO/IEC 17025:2018 atitikčiai ir plėsti jos taikymo sritis; - įrengti kalibravimo laboratoriją ir akredituoti temperatūros ir tūrio matuoklių kalibravimo veiklai.
	2.2. Inovacijos paremta investavimo strategija	Vykdant nuolatinę mokslinės-techninės pažangos stebėseną, analizuojant galimybes ir poveikį žalio pieno sudėties ir kokybės tyrimų sistemai, į įrangos atnaujinimo planus bus įtraukiami nauji ir modernūs jos modeliai, tyrimų technologijos keičiamos atsižvelgiant pažangiausią pasaulinę praktiką. Numatoma sukurti užsakovams patrauklią techninę bazę.
Bendrovės darbuotojai 3. Užtikrinti darbuotojų reikiamų kompetencijų vystymą	3.1. Patobulinta bendrovės vidinių procesų vadyba	Siekiant optimizuoti bendrovės veiklą panaudojant mažiausią kiekį reikalingų resursų bei efektyviau valdyti bendrovėje vykstančius procesus, bus įgyvendinama LEAN vadybos sistema. Bendrovės darbuotojų įsitraukimo į bendrovės veiklą palaikymui ir stiprinimui sistemingai bus ugdomos vadovų vadybinės kompetencijos, užtikrinama vertikali ir horizontali komunikacija, stiprinamas atgalinis ryšys, bei gerinama fizinė darbo aplinka bei sąlygos.
	3.2. Išlaikyta aukšta darbuotojų techninė kompetencija	Nuolat besikeičianti technologinė aplinka, naudojama sudėtinga tyrimų įranga, pažangios ir nuolat atnaujinamos tyrimų technologijos reikalauja aukštos kvalifikacijos ir techninės kompetencijos darbuotojų. Todėl numatoma vystyti darbuotojų technines kompetencijas.

5.2. Planuojami veiklos rodikliai.

Bendrovės pagrindinių jos veiklą apibūdinančių rodiklių kitimas strategijos įgyvendinimo laikotarpiu:

(10 lentelė)

Rodiklio pavadinimas	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	Palyginimas (+;-) punkt.		Palyginimas, proc.		
						2019/2018 m.	2022/2018 m.	2019/2018 m.	2022/2018 m.	
Užsakovai	1. Atliktų komercinių tyrimų skaičius / Pieno pardavėjų skaičius, tūkst. vnt.	189,4 19,9	192,6 18,0	196,3 16,6	200,2 15,8	205,3 15,2	3,2 -1,9	15,9 -4,7	1,7 -9,5	8,4 -23,6
	2. Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	4 015,1	4 186,0	4 063,7	3 972,0	3 929,9	170,9	-85,2	4,3	-2,1
	3. Pajamos už papildomus tyrimus ir paslaugas nuo visų pradavimų, proc.	26,9	27,5	28,0	28,6	29,6	0,6	2,7	2,2	10,0
	4. Tyrimo metodų skaičius, vnt.	26	26	26	26	26	0,0	0,0	0,0	0,0
	iš jų: akredituoti	17	17	17	17	17	0,0	0,0	0,0	0,0
Bendrovės savininkas	5. Grynasis pelnas, tūkst. Eur	42,1	114	150	150	162	71,9	119,9	170,8	284,8
	6. Nuosavo kapitalo grąža (ROE), %	1,1	3,6	4,7	4,6	4,9	2,3	3,6	176,3	275,3
	7. Veiklos sąnaudos, tūkst. Eur	780	706	698	696	696	-74,0	-84,0	-9,5	-10,8
	8. Pardavimo pajamos vienam darbuotojui (vid. sąlyg.), tūkst. Eur	33,0	33,8	32,8	32,1	31,7	0,8	-1,3	2,4	-3,9
Darbuotojai	9. Dirbančiųjų skaičius metų pabaigoje	129	129	129	128	127	0,0	-2,0	0,0	-1,6
	10. Patvirtintų pareigybių skaičius	129,25	131,25	130,25	129,25	129,25	2,0	0,0	1,5	0,0
	11. Vidutinis mėnesinis darbuotojų darbo užmokesčio dydis, Eur	1 015,9	1 332	1 337	1 337	1 337	316,1	321,1	31,1	31,6
	12. Metinis darbo užmokesčio fondas, tūkst. Eur	1 572,5	2 101	2 112	2 091	2 072	528,5	499,5	33,6	31,8

Veiklos rezultatus apibūdinantys rodikliai suplanuoti įvertinus faktinius praėjusių 3 metų laikotarpio duomenis ir šias prielaidas:

- Bus įgyvendinti užsibrėžti tikslai ir uždaviniai, įvykdytos suplanuotos investicijos. Investicijoms naudos nuosavas ir skolintas lėšas. Bendrovė skolintis gali, paskaičiuotas mokumo rodiklis rodo žemą skolinimosi riziką, rinkoje šiuo metu sąlygos skolintis palankios dėl žemų skolinimo palūkanų.

- Bendrovė planuoja atnaujinti seną susidėvėjusią įrangą. Įsigijus šią įrangą, bendrovė papildomai pajamų neuždirbs. Bus įsigyta dar viena bendro bakterijų skaičiaus nustatymo sistema, tirianti tėkmės citometrijos metodu, vietoje senos susidėvėjusios ir jau nuo 2019 m. planuojamos nenaudoti tiesioginės epifluorescencinės filtravimo technikos metodu dirbančios įrangos. Planuojama pakeisti seno modelio pieno sudėties matuoklį ir somatinių ląstelių analizatorių į naujus modernesnius. 2017 m. antroje pusėje pradėti tirti pašarai. Šio tyrimo atlikimui 2019 m. numatyta įsigyti inkubatorių pašarų džiovinimui. Patalpų mikroklimato ir šaldymo patalpų optimizavimą, kalibravimo laboratorijos įrengimą bendrovė atliks sukauptomis nusidėvėjimo lėšomis.

- Vykdoma bendrovės pertvarka į uždarają akcinę bendrovę ir reorganizavimas, prijungiant UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“, bendrovės veiklos rezultatus įtakos taip: nemokėsime mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise, kurio 2017 m. sumokėjome

67,3 tūkst. Eur per metus, 2018 m. - 82,8 tūkst. Eur. Kadangi bus palaikomas ryšys tiesiogiai su pieno ūkiais, pasitelkus gyvulių produktyvumo kontrolės specialistus, planuojame, kad pajamos už kitas teikiamas aktualias ūkiams paslaugas per 4 metus augs 47,8 tūkst. Eur arba 4,3 proc.

- Įprastinių pieno tyrimų skaičiaus mažėjimą dėl pastovaus pieno gamintojų skaičiaus mažėjimo. Komercinių pieno tyrimų ir paslaugų skaičius augs, išskyrus aprūpinimo vienkartiniais indeliais ir mėginių surinkimo paslaugas, kurios mažės priklausomai nuo įprastinių pieno tyrimų skaičiaus kitimo.

- Darbuotojų darbo užmokesčio bendrovė didinti nenumato, minimalios algos didinimas reikšmingos įtakos veiklos rezultatams neturėjo. Kadangi dėl vykdomos darbo jėgos apmokestinimo reformos nuo 2019 m. sausio 1 d. privalome 28,9 proc. socialinio ir sveikatos draudimo įmokų perkelti darbuotojams, darbuotojų darbo užmokestis indeksavome 1,289 dydžiu.

- Viešai skelbiamas ekonominės raidos scenarijus numato, kad sulėtės kainų augimo tempai, todėl bendrovė tyrimo medžiagų ir priemonių brangimą įvertino tik pagal įvykusių ir vykdomų viešųjų pirkimų rezultatus. Dėl pabrangusių tyrimo medžiagų pieno tyrimo savikaina augo 6,6 proc.

- Strategijos laikotarpiu kainodara sudaryta taip, kad bendrovė įvykdytų jai iškeltus uždavinius, įpareigojimus ir užtikrintų veiklos tęstinumą. Bendrovė privalo uždirbti tiek pajamų, kad jų pakaktų padengti būtinais veiklos sąnaudais, sumokėti įstatymais nustatytus mokesčius ir akcininko lūkesčius tenkinančią kapitalo grąžą į valstybės biudžetą.

Planuojame, kad įgyvendinus strateginius tikslus ir uždavinius, nuosavo kapitalo grąža per 4 strateginio laikotarpio metus padidės nuo 1,1 proc. iki 4,9 proc.

6. INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI

6.1. Informacijos atskleidimas.

UAB „Pieno tyrimai“ vadovaujasi Bendrovių valdymo kodekso nuostatomis dėl informacijos atskleidimo, išdėstytais šio kodekso IX principu („Informacijos atskleidimas“), kitomis Bendrovių valdymo kodekse nurodytus principus detalizuojančiomis nuostatomis, susijusiomis su viešu informacijos atskleidimu.

Informacija apie bendrovės veiklą pasiekama visuomenei ir viešai skelbiama interneto svetainėje adresu www.pieno-tyrimai.lt. Skelbiama informacija suskirstyta skiltimis: pradžia, teisinė informacija, struktūra ir kontaktai, veikla, paslaugos, naujienos, duomenys, nuorodos, atsiliepimai.

Skelbiama ši informacija: LR žemės ūkio ministerijos nustatyti UAB „Pieno tyrimai“ bendrovės tikslai ir uždaviniai, duomenys apie bendrovę ir vadovą, jos struktūra ir kontaktai, veiklos sritys, konkursai laisvoms darbo vietoms užimti, bendrovės įstatai, veiklos ir finansinės ataskaitos, veiklos planai, finansiniais metais įvykdyti, vykdomi ir planuojami pirkimai ir investicijos, korupcijos prevencija, informacija apie vadybos sistemą, darbo užmokestį, tarnybinį transportą, teisės aktų pažeidimus (jeigu tokie nustatyti), paslaugų kainas ir kita aktuali informacija. Šios interneto svetainės pagalba bendrovė, užtikrindama konfidencialumą, teikia pieno supirkėjams ir pieno gamintojams duomenis apie pieno tyrimų rezultatus, išduoda elektroninius tyrimo rezultatų protokolus ir PVM sąskaitas – faktūras už atliktus pieno tyrimus ir kitas paslaugas.

6.2. Metinio pranešimo turinys.

Bendrovės 2018 m. metinis pranešimas parengtas vadovaujantis 2000 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835, 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 reikalavimais ir Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr.1052.

6.3. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai.

UAB „Pieno tyrimai“ finansinės atskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymais.

Atsižvelgiant į 2017 m. rugsėjo 12 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr.3D-569 „Dėl pritarimo raštui dėl valstybės lūkesčių valstybės įmonei „Pieno tyrimai“ patvirtintą reikalavimą apskaitą tvarkyti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), UAB „Pieno tyrimai“ nuo 2018 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų sudaromos pagal TFAS reikalavimus.

6.4. Metinių pranešimų, tarpinių pranešimų ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas.

UAB „Pieno tyrimai“ metinį pranešimą, metinių ataskaitų rinkinį, 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, informaciją apie bendrovės vykdomas funkcijas, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ūkio ministro patvirtintomis Valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijomis, ir nepriklausomo auditoriaus išvadas skelbia viešai interneto svetainėje:

- Teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinus metinį pranešimą, metinių ataskaitų rinkinį ir informaciją apie vykdomas funkcijas, taip pat metinių finansinių ataskaitų nepriklausomo auditoriaus išvadą – ne vėliau kaip balandžio 30 dieną;

- 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip rugpjūčio 31 dieną.

6.5. Informacija apie metinių finansinių ataskaitų auditą.

Metinių finansinių rinkinių auditas atliekamas pagal Tarptautinius audito standartus. Bendrovės auditą atliko UAB „Apskaitos ir mokesčių konsultacijos“ auditoriai.

7. ĮVYKIAI PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos:

- Priimtas 2019 m. vasario 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 183 „Dėl sutikimo reorganizuoti uždarają akcinę bendrovę „Gyvulių produktyvumo kontrolė“. Vyriausybė išreiškė sutikimą, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija priimtą sprendimą reorganizuoti uždarają akcinę bendrovę „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ prijungiant ją prie uždarnosios akcinės bendrovės „Pieno tyrimai“.

- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras 2019 m. kovo 1 d. įsakymu Nr.3D-121 „Dėl UAB „Pieno tyrimai“ ir UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ reorganizavimo sąlygų rengimo“ pritarė, kad būtų rengiamos reorganizavimo sąlygos prijungimo būdu – UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ prijungiama prie UAB „Pieno tyrimai“.

- 2019 m. kovo 25 d., vykdant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. kovo 20 d. įsakymą Nr.3D-158 „Dėl UAB „Pieno tyrimai“ ir UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ reorganizavimo sąlygų paskelbimo“, teisės aktų nustatyta tvarka bendrovė viešai paskelbė ir raštu informavo kreditorius, kad UAB „Pieno tyrimai“ dalyvauja UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ reorganizavime.

Direktorė

Asta Urbonienė

Dalia Riaukienė

Laima Urbšienė

Neringa Janušauskienė

